

Het Damspel

februari 2004 96e jaargang nr. 1

foto: H. Meentink

**Wereldkampioen Olga Kamychleeva uit Limburg
ontvangt de felicitaties van Erica Terpstra, de nieuwe
voorzitter van NOC*NSF.**

officieel orgaan van de KNDB

Een woelig jaar

Toen ik gevraagd werd om de gastcolumn voor het eerste Damspel van 2004 te schrijven, leek het me voor de hand liggend om eens terug te kijken naar het afgelopen jaar. Dat is tenslotte een goed gebruik. Persoonlijk maakte ik vorig jaar voor het eerst kennis met het besturen van onze dambond, eerst als lid en vervolgens als plaatsvervangend voorzitter van de nieuwe bondsraad. En als ik dan zo terugkijk, kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat 2003 geen jaar is waar dambestuurders vol trots op terugkijken. De selecte groep damsurfers op het internet zal ongetwijfeld precies weten waar ik het over heb. Maar ook voor de trouwe lezers van dit blad werd in de vorige editie van Het Damspel een aantal tippen van de sluier opgelicht. Statuten die gewijzigd worden met een vertraging van een jaar, discussies over de puntentelling die door ingegraven standpunten niet zuiver gevoerd kunnen worden en een snel uitgesproken en weer ingetrokken

royement zijn slechts enkele van de zaken die gepasseerd zijn.

De invloed van internet op de besluitvorming lijkt groot te zijn. Op zichzelf is internet een prima medium om iedereen zijn mening te kunnen laten geven. Het kan de democratische besluitvorming binnen de dambond versterken. Dat is de theorie. De praktijk lijkt weerbarstiger. De discussiefora over dammen worden bevolkt door slechts enkele tientallen actieve gebruikers. Discussies worden soms vertroebeld door ongenueanceerd op de man te spelen. Dat heeft er helaas toe geleid dat bestuurders dit medium niet altijd even serieus meer nemen. Dat is jammer, want de komende jaren staat de dambond een aantal grote uitdagingen te wachten, waarbij ieders mening ertoe doet. Niet het minst vanwege het nog steeds teruglopend ledenaantal en de bezuinigingen die de overheid de sportwereld oplegt. Hopelijk kunnen we twee vliegen in één klap slaan door

bezuinigingen te voorkomen via de contributies van nieuwe leden.

Het is te hopen dat de grote groep beoefenaars van het damspel zich niet te veel heeft gestoord aan de bestuurlijke perikelen. De jeugd doet dat in ieder geval niet. Er werden dit jaar twee aansprekende titels naar Nederland gehaald. Stefan Stapper werd Europees kampioen bij de pupillen en Boudewijn Derkx behaalde de wereldtitel bij de junioren. Mede door het Talentontwikkelingsprogramma, gecoördineerd door Johan Krajenbrink, maakt de topjeugd flinke progressie. Maar de basis blijft natuurlijk de selecte groep damverenigingen die daadwerkelijk werk maakt van jeugd beleid. In die zin kan de landstitel die het Culemborgse Meurs DEZ in 2003 behaalde ook geschaard worden onder het kopje 'jeugdsuccessen'. Een succes dat een voorbeeld kan zijn voor sommige andere verenigingen op het hoogste niveau, waar jeugddammen nog

op een laag pitje staat. In mijn eigen omgeving vind ik Tomahoak/Westland een positief voorbeeld. Een ereklasser waarvan het aankoopbeleid niet alleen maar gericht is op het zo snel mogelijk kampioen worden, maar waar tevens gekeken wordt hoe de aanwezige topspelers iets kunnen betekenen in het jeugd beleid.

Ik hoop dat de ingezette positieve trend in 2004 versterkt voortgezet wordt. Meer aansprekende toernooien zoals het internationaal Rabo jeugdtoernooi. Nog meer regionale 'jeugdcup' wedstrijden zodat er ook in de breedte genoeg te doen is voor de jeugd. De KNDB is druk bezig om betere kaders te creëren voor het jeugddammen. Dat is natuurlijk nog niet genoeg. Ook aan de basis – de verenigingen – is actief beleid noodzakelijk. Laten we daar met zijn allen aan meewerken.

Gerard de Groot is voorzitter / jeugdleider van Damclub Den Haag en lid van de Bondsraad

96e jaargang nr. 1
februari 2004

Opplage
8000 exemplaren

Redactie
Bob Nuys
Sleutelbloem 6
8935 RP Leeuwarden
058-2881012
bjnuys@zonnet.nl

Het Damspel officieel orgaan van de KNDB

inleverdatum kopij volgend nummer (2): 27 februari 2004

Vaste medewerkers

L. Aliar, J. van den Boogaard,
T. Goedemoed, J. Krajenbrink,
G. Leeftang, W. van Mourik,
A. van der Stoep,
H. de Waard

Redactieadres

Postbus 100,
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588 t.n.v.
Penningmeester KNDB

Abonnement

€ 12,50 per jaar. Het Damspel wordt gratis verspreid aan alle leden van de KNDB. The rate of subscription for one year amounts € 16 exclusive of forwarding charges.

Le prix d'abonnement pour une année montera € 20, frais de transport exclus. Het Damspel is ook verkrijgbaar in braille. Voor informatie: CBB, 0341-565477.

KNDB-secretaris

vacature
Post voor het bestuur via het Bonds bureau

Bonds bureau

Dorpsstraat 43a,
6991 HE Rheden
Postbus 100,
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)

Directeur Bonds bureau

J. Haijink,
Gasfabriekstraat 14,
6971 ZL Brummen,
0575-562172

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs,
1057 AX Amsterdam,
020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53,
1111 CA Diemen,
020-6994090

Damas

A. Bode,
Gaastlaan 61,
8304 JE Emmeloord,
0527-615828

Kring voor

Damproblematiek
P. Kuijper,
Leisteen 13,
1625 RX Hoorn,
022-9230890

NVGD

J. Fintelman,
Midachten 35,
8162 CK Epe,
0578-621886

Vormgeving

Graficelly,
Reeuwijk

Druk

BDU,
Barneveld

Olga Kamychleeva pakt de wereldtitel

Het zal niet vaak eerder voorgekomen zijn in welke tak van sport dan ook dat iemand binnen één maand zowel tot Nederlands als wereldkampioen gehuldigd kon worden. Dit lukte Olga Kamychleeva wel. Na al overtuigend het Nederlands kampioenschap in Brummen op haar naam geschreven te hebben werd ze een maand later op alweer magistrale wijze wereldkampioen in het Zeeuwse Zoutelande.

*De nummers een, twee en drie van het WK vrouwen worden gelukgewenst door mevrouw A.C. de Bruijn en Erica Terpstra, voorzitter van NOC*NSF.*

foto: H. Meenink

Het is de stichting damevenementen Zeeland opnieuw gelukt om een groot toernooi binnen de provinciegrenzen te halen. Met de steun van veel sponsors konden de draaiboeken voor het WK vrouwen uit de kast gehaald worden. Evenals bij de NK's voor vrouwen in 2000 en 2002 was het Beach Hotel weer gastheer. In een rustige omgeving liet de bijna complete wereldtop een spannend en op een hoog niveau staand titeltoernooi zien. Vooraf waren er veel titelkandidaten. De meest genoemde namen waren die van titelhouder Tamara Tansykkuzhina, Zoja Golubjeva, Olga Kamychleeva en Nina Hoekman. Maar ook spelers als Olga Baltazhy, Tanja Chub, Laima Pakuckiene en Elena Milshina behoorden tot de outsiders. Alle ingrediënten voor een spannend verloop waren er dan ook en dat maakten de dames ook volledig waar.

Goede sfeer

Opvallend was de ontspannen sfeer waarin het toernooi verliep. Onder leiding van hoofdarbiter Henri Macaux en Cor Boot was het bij de loting op de avond voorafgaand

aan het WK al een gezellig samenzijn. De vrouwen gingen vriendschappelijk met elkaar om voor en na de dampartijen, maar op het dambord was er echter bijna altijd veel strijd te zien. En zo hoort het ook. De vrouwen genoten vaak voor en na de wedstrijden van de mooie omgeving. Een wandeling door de duinen, bos of het strand was voldoende om de zinnen te verzetten.

Beenbreuk

Op het laatste moment moest er nog een wijziging in het deelnemersveld aangebracht worden. De enige niet uit Europa afkomstige deelnemer bleek bij aanvang van het toernooi niet aanwezig te zijn. Na drie dagen van telefoontjes en mailtjes kregen we het bericht van de Mongoolse dambond dat Munkthuya Nasanbayar een been had gebroken en niet mee kon doen. Daarom werd in allerijl de eerste reserve, de jeugdwereldkampioene, Irena Platonova opgeroepen. Ze werd van Schiphol gehaald en om klokslag 12 uur 's nachts stapte ze het Beach Hotel binnen. Haar partij uit de eerste ronde tegen Milshina zou op de rustdag ingehaald worden.

Toernooiverloop

Na de openingsplechtigheid en de openingszet, verricht door de gedeputeerde H. van Waveren, kon het toernooi op 24 november van start gaan. Na twee rondes was het aantal overwinningen opmerkelijk. Er waren maar liefst 8 beslissingen gevallen in 13 partijen. Wie spreekt er nog van een remiseprobleem? Na drie rondes was Tamara Tansykkuzhina nog de enige speelster zonder puntverlies. Maar vooral tegen Vitalia Doumesh, die een moeizame start kende, zat het haar niet tegen. In de zesde ronde deed Olga Kamychleeva goede zaken. Zelf won ze van Zoja Golubjeva, terwijl medekoploper Tansykkuzhina onderuit ging tegen Elena Milshina. De Limburgse nam daardoor twee punten voorsprong op haar naaste concurrenten. In de negende ronde sloeg Kamychleeva een aanval op de koppositie af. Op imponerende wijze liet ze Tansykkuzhina kansloos. Maar in de tiende ronde zag het er naar uit dat Kamychleeva achterhaald zou worden. Ze leek te verliezen van Tatyana Teterina. Maar in de spanning van het moment pakte Teterina de ver-

keerde schijf en in plaats van te winnen verloor ze zelfs. De voor-sprong van 1 punt die Kamychleeva nog zou hebben op de concurrentie waren er nu plotseling 3. Het kon eigenlijk niet meer misgaan met nog drie ronden te gaan. De laatste ronden nam Olga geen risico meer. Dit was zeer begrijpelijk na de wonderbaarlijke ontsnapping tegen Teterina. Ze klaagde ook over vermoeidheid en de spanning nam toe, dus zeer begrijpelijk hoe Kamychleeva toekeek wat haar concurrenten nog konden. Zoja Golubjeva en Olga Balthazy verkleinden de achterstand wel, maar de wereldtitel kwam nooit meer in gevaar voor de sympathieke Olga Kamychleeva.

De Nederlanders

Behalve Olga Kamychleeva waren er nog drie Nederlanders actief in dit toernooi. Alle vier hadden ze ook meegedaan aan het NK. We mogen dan ook diepe bewondering hebben

voor hun strijd lust.

Voor Vitalia Doumesh was het een zwaar toernooi. Ze trof het al niet bij de loting, want in de eerste twee ronden moest ze al tegen titelkandidaten opboksen. En als je dan beide partijen ongelukkig verliest is het moeilijk om je nog te herstellen. Desondanks lukte het Doumesh om uit de resterende 11 wedstrijden nog 9 punten te scoren en daarmee werd ze 13e.

Ook voor Nina Hoekman was het een zwaar toernooi. Maar na afloop werd ze door iedereen geprezen om haar voorbeeldige wedstrijdinstelling. Ze zat soms met pijn achter het bord, maar ze zette toch bewonderenswaardig door. Iedere wedstrijd ging ze weer voor de winst. Na twee nederlagen achter elkaar in het midden van het toernooi, herstelde ze zich toch weer. Uiteindelijk werd ze beloond met de prijs voor de mooiste partij. Tanja Chub kende ook al een ongelukkige start. Ze verloor in de eerste ronde van Olga Balthazy. In de 10e ronde verloor ze in de langste partij van het toernooi van Irena Pashkevich. De partij duurde 7 uur en 17 minuten. In de overige duels bleef de Europees kampioene ongeslagen, waarbij aangetekend mag worden dat ze vaak voordeel had in de remisepartijen. Uiteindelijk eindigde Tanja op de gedeelde vierde plaats.

Publiek

Over publieke belangstelling had niemand te klagen. Natuurlijk waren er veel Zeeuwen die één of meer dagen een kijkje kwamen

nemen, maar ook uit andere delen van het land was er veel belangstelling. En dan hadden we ook nog veel publiek die iedere dag een kijkje nam naar de livepartij op de webcam. Zelfs vanuit China was er belangstelling.

Media

Het toernooi was nog niet eens halverwege toen Nina Hoekman opmerkte dat ze nog nooit zoveel media-aandacht had gezien rond een vrouwendamtoernooi. Was in eerste instantie Nina zelf een dankbaar onderwerp voor de pers, dat verlegde zich later steeds meer naar Olga Kamychleeva, toen het er naar uitzag dat zij de eerste Nederlandse wereldkampioen zou worden. Behalve de Zeeuwse pers, die er iedere dag was, liet ook omroep Noord-Holland vaak van zich horen. Uiteraard waren er in de laatste dagen ook veel Limburgse journalisten present. Maar ook alle landelijke dagbladen hadden ruimte ingeruimd voor dit WK. Ook de NOS-radio had er iedere avond aandacht voor. Daarom is het toch wel wat teleurstellend dat de NOS-tv het liet afweten, zelfs bij het sportgala waar de sporters van het jaar werden gekozen werd met geen woord gerept over een Nederlandse wereldtitel bij het dammen.

Sluiting

Voor de sluitingsceremonie was er meer belangstelling dan bij de opening. De zaal pulde uit met belangstellenden, die vooral benieuwd waren naar de woorden van Erica Terpstra, de nieuwe voorzitter van het NOC*NSF. Met een geestige toespraak, die in het teken stond van de geboorte van prinses Amalia, kreeg ze de lachers op haar hand. Ze had voor iedereen een bemoedigend woord over en aan alle deelnemers overhandigde zij een prijs. De prijzen voor de mooiste partij, combinatie en eindspel werden uitgereikt door Pieter Hildering namens de FMJD. De voorzitter van de KNDB, Ebbo de Jong, had een bijzondere prijs voor het Beach Hotel. De KNDB heeft de promotieprijs 2003 toebesloten aan de eigenaren van het hotel, en hij onthulde een bijzonder fraai marmeren dambord, dat ongetwijfeld een mooie plaats zal krijgen. De organisatie kijkt met een tevreden gevoel terug op twee weken topdammen aan de Zeeuwse Rivièra.

SCORETABEL	OK	ZG	OB	IPA	TTA	TC	EM	NH	LP	TTE	IPL	VV	VD	AS	TOTAAL
OLGA KAMYCHLEEVA	Z	2	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	2	2	19
ZOJA GOLUBJEVA	0	O	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2	2	18
OLGA BALTHAZY	0	1	U	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	17
IRINA PASHKEVICH	1	1	1	T	1	2	1	2	0	1	1	1	0	2	14
TAMARA TANSYKKUZHINA	0	1	1	1	E	1	0	1	2	1	1	1	2	2	14
TANJA CHUB	1	1	0	0	1	L	1	1	1	1	2	2	1	2	14
ELENA MILSHINA	1	0	1	1	2	1	A	1	1	1	1	1	2	1	14
NINA HOEKMAN	1	1	0	0	1	1	1	N	0	1	1	2	2	2	13
LAIMA PAKUCKIENE	1	0	1	2	0	1	1	2	D	0	0	1	1	2	12
TATYANA TETERINA	0	1	1	1	1	1	1	1	2	E	1	0	1	1	12
IRINA PLATONOVA	1	0	0	1	1	0	1	1	2	1	W	1	1	0	10
VLADISLAVA VALIUKEVI	1	0	0	1	1	0	1	0	1	2	1	C	1	1	10
VITALIA DOUMESH	0	0	1	2	0	1	0	0	1	1	1	1	H	1	9
ANITA SEPPA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	1	1	W	6

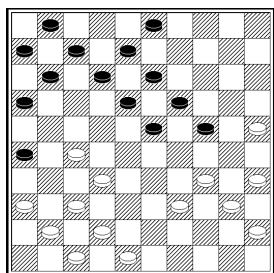
Drie partijen uit WK vrouwen

door Gerrit Boom

N. Hoekman

V. Valiukevic 2-0

1.34-29 19-23 2.40-34 14-19
3.45-40 10-14 4.50-45 5-10
5.29-24 20x29 6.33x24
19x30 7.34x25 13-19 8.39-33
9-13 9.44-39 4-9 10.35-30
17-22 11.31-27 22x31 12.36x27
11-17 13.40-35 7-11 14.49-44
15-20 15.44-40 20-24 16.41-
36 2-7 17.46-41 10-15 Zwarts
vorige zet was al een
beetje 'scheef' (beter lijkt
me 17-21) en hier is 17-21
een alternatief. Maar na
bijvoorbeeld 17...17-21 36-31
21-26 41-36 10-15 39-34 24-
29 33x24 23-28 32x23 18x20
38-33 staat de zwarte stand
toch enigszins onder druk.
18.39-34 14-20 19.25x14
9x20 20.33-29 24x33
21.38x29 De enigszins
verscholen strategie van
wit is het vooral gericht op
het 'oplossen' van de
zwarte lange vleugel.
21... 20-24 22.29x20 15x24
23.43-39 17-21 24.30-25

Op 11-17 zou wit hier zelfs
39-33 kunnen spelen, 24-30
is dan verhinderd door een
simpele damcombinatie
en na 24-29 33x24 19x39 25-
20 breekt wit door.

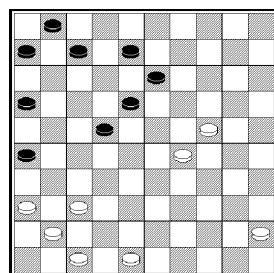
24...21-26 Misschien wel de
verliezende zet, na 12-17,
met de mogelijkheid 17-22,
is het veel moeilijker om
een goed plan voor wit te
vinden.

25.34-30 11-17 Beter is direct
3-9. Ook dan kan zwart
doorbreken, maar wel ten
koste van één schijf meer
dan in de partij.

Bijvoorbeeld: 39-34 9-14 27-
22 18x38 42x33 23-28 33x22
24-29 34x23 19x17. Om door
te breken moet wit nu een
tweede schijf investeren,
maar zwart heeft veel
verdediging, o.a. ten
gevolge van de zwakke
schijf op 41.

26.39-34 3-9 Hoe moet
zwart zich nu nog verde-
digen? Na 17-22 volgt de
opmars 48-43-38-33 met
schijfwinst, terwijl na 6-11
42-38 17-22 wit kan kiezen
uit 38-33 met een soort-
gelijk offer als in de partij,
of 48-42 22x31 36x27 24-29
en nu bijvoorbeeld 25-20
18-22 27x9 32x5 32-27 met
de dodelijke dreiging 38-32
-28, waartegen 29-33 niet
helpt wegens 24-29.

27.27-22 18x38 28.42x33
24-29 29.33x24 9-14
30.34-29 23x34 31.30x39
19x30 32.35x24 17-22 33-39-
34 12-18 34.25-20 14x25
35.34-30 25x34 36.40x29

De witte strategie is ge-
slaagd, er is geen zwarte
lange vleugel meer.

36...22-27 37.24-20 13-19
38.20-15 8-12 39.15-10 18-23
Ook 27-32 19-23 26-31 en 18-
22 is kansloos.
40.29x18 12x23 41.36-31

Hoekman is in een gulle
bui, maar ik vraag me af of
dit wel de beste is.

41...27x36 42.10-4 7-12 43. 4-
27 12-17 44.27-9 23-28
45.45-40 17-21 46. 9-3 21-27
47. 3-17 19-23 48.17x33 23-28
49.33x31 36x27 50.41-36 1-7
51.47-42 7-12 52.40-34 12-17
53.34-29 6-11 54.29-24 17-22
55.24-19 11-17 56.19-14 27-32
57.37x28 22x33 58.42-38
33x42 59.48x37 17-22 60.14-
9 22-28 61. 9-3

Beide speelsters werden
hiervoor beloond met de
prijs voor de mooiste partij
van het toernooi.

O. Baltazji-

O. Kamychleeva 0-2

1.32-28 19-23 2.28x19 14x23
3.37-32 10-14 4.41-37 5-10
5.34-29 23x34 6.39x30 14-19
7.44-39 10-14 8.30-25 17-21
9.32-28 11-17 10.40-34 6-11
11.45-40 18-22 12.34-30 12-18
13.39-34 8-12 14.31-26 2-8
15.46-41 1-6 16.50-45 4-10
Direct 18-23 is (nog steeds)
verhinderd door 30-24
17.37-31 18-23 Kamychleeva
volgt een bekend
openingsschema waarbij
zwart een openingsnadeel
accepteert (de achter-
gebleven schijf op 10)
hoopt te compenseren met
een sterk centrum.

18.42-37 23x32 19.38x18
13x22 20.33-28 22x33 21.31-
27 21x32 22.37x39 8-13
23.39-33 13-18 24.43-38 20-
24 25.47-42 18-23 26.49-43
12-18 27.41-37 7-12 28.33-29
24x33 29.38x29

Dit is wel heel erg radicaal.
29...15-20 30.43-39 10-15
31.42-38 9-13 32.29-24 En
weer zo'n ruk naar rechts.
Met het witte centrum
vrijwel volledig verdwe-
nen, kan wit vanaf nu nog
maar op één punt hopen.

32...20x29 33.39-33 16-21

34.33x24 21-27 35.34-29

23x34 36.30x39 19x30

37.35x24 18-23 38.39-34 23-

28 39.40-35

Wit vlecht nog allerlei

combinaties in de stand,

op 17-22 volgt nu 24-20, 26-

21 en 34-29 =.

39...12-18 40.34-30 28-32

Niet 14-19 wegens 38-32 en

48-42.

41.37x28 17-21 42.26x17

11x42 43.48x37 14-19 44.25-

20 3-9 45.45-40 18-23

46.30-25 19x30 47.35x24 13-

18 48.40-34 18-22 49.34-30

23-29 50.24x33 15x35 51.33-

29 35-40 52.29-24 40-44

53.24-19 44-50 54.19-14

9x20 55.25x14 50-28 56.14-

9 28x46 57. 9-4 46-37 58. 4-

15 6-11 59.15-33 37-28 60.33-

42 11-16 61.42-48 28-50

62.48-42 22-28

O. Kamychleeva -

Z. Golubjeva 2-0

1.32-28 17-22 2.28x17 11x22

3.37-32 12-17 4.31-26 6-11

5.36-31 8-12 6.32-27 16-21

7.27x16 22-28 8.33x22 18x36

9.41-37 19-23 10.37-32 14-19

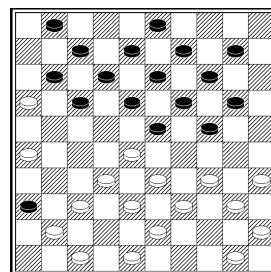
11.39-33 10-14 12.42-37 13-18

13.44-39 9-13 14.46-41 4-9

15.33-28 20-24 16.39-33 2-8

17.49-44 5-10 18.44-39

De witspeelster volgt een

schema dat voor het eerst
op het bord kwam in een
blindpartij van Sijbrands

(tegen A. Storm jr. in 1982)
en dat vooral kansen lijkt
te geven aan wit. Geert
van Aalten liet in 1986 in
zijn partij tegen Hans
Vermin (NK 1986) zien dat
na 18. 14-20 50-44 1-6 20-
25 gelijkwaardig is.

18...15-20 19.50-44 10-15

20.48-42 20-25 Sijbrands

die in genoemde

blindpartij zelf 20. 34-29

speelde, gaf destijds in

zijn damrubriek aan dat

24-29 33x24 20x29 niet

goed kan vanwege 35-30!

18-22 (of 1-6 39-33 14-20

33x24 20x29 37-31 enz.) 39-

33 14-20 33x24 20x29 32-27

met schijfwinst voor wit.

21.34-29 23x34 22.40x20

15x24 23.32-27 18-22

24.27x18 12x32 25.37x28 8-

12 26.41-37 12-18 13-18 was

steeds verhinderd.

27.37-32 3-8 28.45-40 18-23

29.42-37 8-12 30.40-34 14-

20 31.34-30 25x34 32.39x30

20-25 33.44-39 25x34

34.39x30 Deze stand komt

drie keer voor in Turbo

dabase, elke keer

gewonnen door wit. Het

moge duidelijk zijn dat

Kamychleeva haar

huiswerk beter gedaan

heeft dan beter

Golubjeva.

34...23-29 Deze zet komt

niet voor in Turbo

Dabase, maar het mag

niet baten.

35.43-39 29-34 36.28-23

19x28 37.30x8 12x3

38.33x22 34x43 39.38x49

17x28 40.32x23 9-13 41.35-

30 13-18 42.23x12 7x18

43.16x7 1x12 44.30-24 18-23

45.26-21 3-9 46.37-32 9-13

47.24-20 13-19 48.20-15 23-

29 49.15-10 29-34 50.10-5

19-24 51. 5-23

NK vrouwen bleek

door Johan Haijink

NK vrouwen 2004

foto: H. Meenink

Hoewel iedereen het er over eens is dat Olga Kamycheeva een van de sterkste damvrouwen van Nederland is, was ze nog steeds niet in het bezit van de nationale titel. Daar moet maar eens verandering in komen, zal ze zelf hebben gedacht en met slechts één verliespunt haalde ze haar eerste titel binnen. Dat dit toernooi een goede voorbereiding op het WK was, bleek enkele weken later toen ze in Zoutelande ook de wereldtitel veroverde.

Het 31e NK voor vrouwen werd dit jaar georganiseerd door de Brummense damvereniging vanwege het 50-jarig bestaan van die club. Hoewel het bedrijfsleven maar mondjesmaat geld voor dit evenement overhad en de lokale overheid zelfs helemaal niets, zag de club toch kans om er een mooi toernooi van te maken. Er werd gespeeld in de ruime zaal van café-restaurant 'Concordia' in Brummen en de speelsters genoten er na afloop van de partijen gezamenlijk het diner. Omdat er in Brummen nauwelijks hotelaccommodatie is, waren de deelnemers ondergebracht in het tien kilometer verder gelegen bungalowpark Landal Coldenhove, diep in de bossen bij Eerbeek, alwaar ze de beschikking hadden over twee ruime achtpersoons bungalows. De leden van BDV zorgden voor het dagelijkse vervoer.

De openingszet werd op 3 november door waarnemend burgemeester W.J. Kozijn verricht aan het bord van de titelhoudster Nina Hoekman. Zij speelde min of meer thuiswedstrijden want enkele jaren geleden speelde zij enkele seizoenen voor BDV toen deze club nog in de Gelderse hoofdklasse

uitkwam.

Al jaren is het zo dat het NK wordt beheerst door Nina, Tanja, Vitalia, Olga en Erna. Zij bezetten stevast de eerste vijf plaatsen en de overigen mogen vechten om de plaatsen zes tot en met tien. Bij die overige vijf weten de routiniers Barbara en Iepie zich nog steeds te handhaven, al moet worden gezegd dat het jaarlijks meer moeite kost. Helaas zien we nog weinig 'aanstormende jeugd' en daarom kan dit duo het misschien nog wel een paar jaar volhouden.

Er was één nieuwtje in het gezelschap, namelijk Astrid van der Stelt uit Renkum. Met een gedeelde zesde plaats kan ze met voldoening op haar debuut terugkijken.

De publieke belangstelling bij dit toernooi was zoals gebruikelijk. In het weekeinde en op de laatste dag een goede opkomst, maar de overige dagen matig. De belangstelling van de pers was goed. Niet alleen de lokale en regionale bladen, maar ook enkele landelijke bladen besteedden aandacht aan het evenement. Opmerkelijk is dat in elke publicatie weer wordt gerept over het feit dat de beste speelsters hun opleiding in de vroegere Sovjet-Unie hebben

genoten en eigenlijk geen Nederlandse speelsters zijn. Uit veel artikelen kan men opmaken dat de journalistiek het maar vreemd vindt dat deze 'importdames' zo maar aan het NK mogen meedoen. Ook in de reportages over het WK kwam dit onderwerp elke keer weer uitgebreid ter sprake. Ik vind dat we daar nu maar eens over op moeten houden. Deze vrouwen hebben waarschijnlijk een betere damopleiding gekregen en hebben er meer energie ingestoken, mogen ze dan ook beter zijn? Inmiddels wonen en werken ze al een jaar of zeven in Nederland, mogen ze dan ook op een gelijkwaardige manier hun sport beoefenen? Als wij naar de Verenigde Staten zouden emigreren, zouden we het toch ook fijn vinden als we daar onze damsport normaal kunnen beoefenen? Oké, vanaf nu hebben we het daar dus niet meer over!

De dames zelf hadden wel een ander probleem. Ze waren bezorgd over de bezuinigingen die het KNDB-bestuur het vrouwen-dammen heeft opgelegd. Bij de sluiting toonden ze hun bezorgdheid door de KNDB-voorzitter Ebbo de Jong een petitie te overhandigen. Gelukkig kwam daarna

opwarmertje

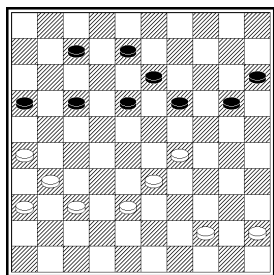
sponsor Theo Slütter naar voren met voor iedere deelnemer een arbiter Marieke Quant een flink boekje bloemen. Toen ook BDV-voorzitter Marten Bruinsma nog een boekje uitdeelde namens 'Concordia', glunderden alle gezichten weer. Daardoor kon de prijsuitreiking en afsluiting van dit toernooi in een gezellige en vrolijke sfeer plaatsvinden en zo hoort het ook.

Over naar wat er op de borden gebeurde. Van alle deelnemers heb ik een aardig fragment uit een winstpartij gelicht. Zo komt iedereen aan bod en sommigen, als slachtoffer, wat vaker.

Tanja Chub - Olga Kamychleeva, 0-2

Een belangrijke overwinning boekte Olga in de vijfde ronde tegen concurrente Tanja.

Diagram 1
Kamychleeva

Chub

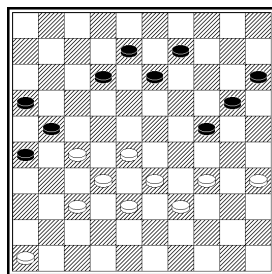
In de eerste diagramstand heeft zwart de beste papieren en vervolgde met 37. ... 7-12. Wit had nu alert moeten reageren met 38. 37-32 om na 17-21 39. 26x17 12x21 met 40. 32-28 voort te kunnen zetten. Toen wit echter na 37. ... 7-12 met 38. 44-40? voorzette, kreeg zwart groot voordeel: 17-22! 39. 37-32 22-27 (uiteraard), 40. 32x21 16x27 41. 31x22 18x27 42. 33-28 12-18! 43. 38-33 of? 19-23 44. 28x19 13x24 45. 40-34 8-13 46. 34-30

(een wanhoopspoging) 24x35 47. 33-28 27-32! 48. 28x37 13-19 49. 26-21 19-23 50. 21-17 23x34 en zwart won het overmachtenspel.

Nina Hoekman - Erna Wanders, 2-0

De titelhoudster stak in grootse vorm en zette Erna, gebruikmakend van het combinatievelement, positioneel hardhandig van het bord. Zwart was de gehele partij uitsluitend aan niets anders dan verdedigen toegekomen en vanaf dit moment ging het snel bergafwaarts (diagram 2): 37. 27-22!

Diagram 2
Wanders

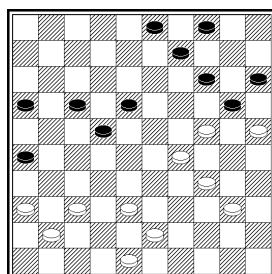
Hoekman

Uiteraard is nu 12-18 verhinderd vanwege het zetje van Weiss via 34-30, 18x27, 30x19, 13x24, 28-22, 27x18, 37-31, 26x28, 33x4. Daarom dus maar 37. ... 12-17 gespeeld, 38. 22x11 16x7 39. 28-22 20-25 (zwart zoekt haar heil op de korte vleugel van wit), 40. 32-28 9-14 41. 28-23! Op 13-19 zou 35-30, 19x17, 30x10, 15x4, 37-31, 26x37, 38-32, 37x28, 33x8 volgen. Zwart heeft weinig anders dan 41. ... 15-20 met de bedoeling via 14-19 schijf 20 weer in het spel te brengen. Maar wit laat het zover niet komen: 42. 23-18! 8-12 (op 13-19 zou 35-30, 24x35, 18-13 met schijfwinst volgen), 43. 18x9 14x3 44. 46-41 7-11 45. 41-36 11-16 46. 38-32 3-8 of? Op 12-17, 22x11, 16x7, 36-31,

enz. is de zwarte stand bankroet en op 3-9 volgt 22-17 met winst, want 12-18 is weer verhinderd door 37-31! Na 46. ... 3-8 volgde ook 47. 22-17 en na 21-27 was wit snel op dam en twee punten rijker.

Tanja Chub - Astrid van der Stelt, 2-0

Diagram 3
Van der Stelt

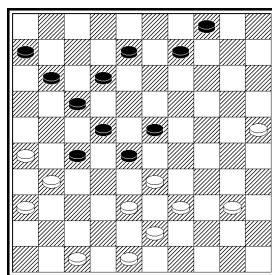

Chub

Tanja speelde in de derde diagramstand de lokzet 37. 37-32! Zwart zag doorbraakkansen op wits lange vleugel en vervolgde met 37. ... 26-31 38. 36x27 22x31 maar werd toen verrast door de hielslag: 39. 41-37 31x33 40. 29x38 20x29 41. 34x21 16x27 42. 32x21.

Erna Wanders - Vitalia Doumesth, 2-0
Erna behaalde een mooie positionele winst op Vitalia.

Diagram 4
Doumesth

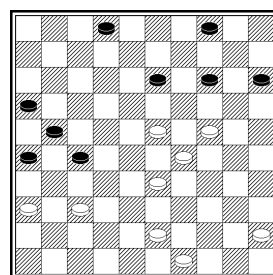
Wanders

Toen zwart in de vierde diagramstand vervolgde met 36. ... 17-21 37. 26x17 12x21 maakte wit het

keurig af: 38. 31-26 11-17 39. 40-34 9-14 40. 47-41 8-13 41. 41-37 13-18 42. 37-31 4-10 en na de ruil 43. 34-29 23x34 44. 39x30 28x39 45. 43x34 10-15 wordt al snel duidelijk dat de opsluiting dodelijk voor zwart is: 46. 38-33 18-23 47. 48-42 23-28 48. 42-38 28x39 49. 34x43 en na nog enkele zetten gaf zwart op.

Vitalia Doumesth - Barbara Graas, 2-0

Diagram 5
Graas

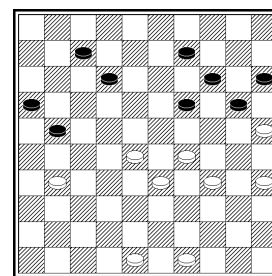
Doumesth

Wit heeft in de vijfde diagramstand een mooi vorkje in het centrum opgebouwd. Zij moet iets doen tegen de dreiging 27-31 en kwam tot 37. 37-32 27x38 38. 33x42! Logischer lijkt 43x32, omdat 21-27, 32x21, 16x27 wordt gevolgd door 33-28 waarna zwart op die vleugel is uitgespeeld. De slag 38. 33x42 moest dus een bedoeling hebben, dat had zwart kunnen voorzien. Toch vervolgde ze met 38. ... 13-19 39. 24x13 4-9 40. 13x4 21-27 41. 4x31 26x39. De schijf op 39 lijkt sterk, omdat die zowel 45 als 49 op z'n plaats houdt, maar na 42. 29-24 2-8 43. 23-18 is er een merkwaardige oppositie in het voordeel van wit ontstaan. Zwart probeerde nog 43. ... 14-20 44. 24-19 16-21 45. 18-13 8-12 46. 13-9 21-27 47. 9-3 39-44 48. 3x43 44-50 49. 43-25, maar was kansloos.

Jorien Alink - Christien Fung, 2-0

De Groningse studente wist maar één partij te winnen en dat viel toch wat tegen.

Diagram 6
Fung

Alink

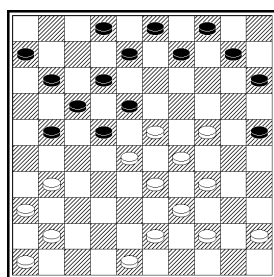
In de zesde diagramstand heeft wit al groot voordeel. Als zwart hier had vervolgd met 43. ... 9-13 44. 49-43 13-18 45. 31-26 21-27, had wit heel wat meer moeite moeten doen om te winnen dan in de partij, omdat 46. 28-22 faalt vanwege 27-31 47. 22x24 12-18 48. 26x37 18-23! Toen zwart in de diagramstand voorzette met 43. ... 7-11 liep het voor wit op rolletjes: 44. 31-26 21-27 45. 48-42 9-13 46. 49-43 11-17 47. 43-39 19-24 48. 34-30 13-19 49. 28-23, enz.

Astrid van der Stelt - Christien Fung, 0-2

Christien kwam erg gemakkelijk aan haar overwinningen. Barbara gaf haar de gelegenheid om een drie om drie met doorbraak te nemen en in de partij tegen Astrid hoefde ze ook niet diep te gaan, omdat haar tegenstandster een positionele blunder beging.

Diagram 7
Fung

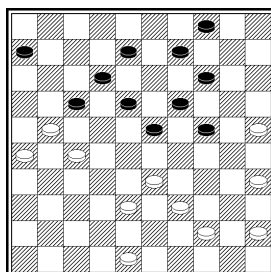
Van der Stelt

Na een zeer onregelmatige opening ruilde wit (diagram 7) heel slordig 22. 31-27 21x32 23. 28x37 9-13. Wit kan op haar lange vleugel niet meer spelen. Met 24. 43-38 is schijf 23 na 10-14 voorlopig nog te verdedigen, maar wit besloot tot 24. 23-19 waarna na 3-9 25. 45-40 9-14 26. 37-32 14x23 27. 33-28 22x33 28. 39x19 15-20, enz. de partij snel was beslist.

Barbara Graas - Astrid van der Stelt, 0-2

Wit heeft in deze partij te veel risico genomen in de veronderstelling dat zwart wel een keer een foutje maakt. De witte stand is in het achtste diagram al verre van rooskleurig en na 34. 48-42 wordt ze zelf slachtoffer van een lichte combinatie: 17-22! 35. 45-40 (met 38-32, 22x31, 26x37 was de stand nog te houden geweest), 22x31 36. 26x37 14-20 37. 25x3 4-9 38. 3x29 23x41 en de debutan-

Diagram 8
Van der Stelt

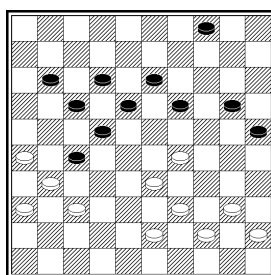

Graas

te kon haar eerste overwinning in een NK noteren.

Iepie Poepjes - Barbara Graas, 0-2

Diagram 9
Graas

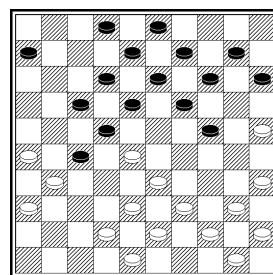
Poepjes

Zwart vervolgde in de negende diagramstand met 34. ... 19-23. Toen wit met 35. 40-34 antwoordde, volgde 25-30 36. 34x14 23x34 37. 39x30 13-19 38. 14x23 18x40 39. 45x34 27-32 40. 37x28 22x33. Iepie speelde nog enkele overbodige zetten om haar teleurstelling te verwerken, want in het middenspel had ze ook al een schijfwinst gemist. De zet 34. ... 19-23 is een geforceerde winst. Na 35. 39-34 volgt 23-28 36. 44-39 27-32 37. 40-35 (of?) 32x41 38. 36x47 28-32 en de dreiging 22-28, 33x22, 18x36 is niet te weerleggen, zelfs niet met 47-41, omdat wit na 18x47 geen tempo heeft om de combinatie 39x6 uit te kunnen voeren. Aardig is voorts nog dat

zwart in de diagramstand niet 34. ... 4-10 mag spelen, vanwege de combinatie 35. 37-32! 27x49 36. 29-24 20x38 37. 39-33 38x29 38. 40-35 49x40 39. 45x5. Wits eerste twee zetten kunnen trouwens ook verwisseld worden!

Iepie Poepjes - Jorien Alink, 2-0

Diagram 10
Alink

Poepjes

De Rozenburg-aanval van zwart (diagram 10) ziet er niet mooi uit, maar ook de witte stand vertoont zwakke plekken, namelijk de open basisvelden 47 en 49. Zo kan zwart zich na 21. 42-37 via 24-29

probleemloos bevrijden. Terecht kiest wit daarom voor 21. 40-34?! De voortzettingen 24-30, 35x24, 19x30, 34-29, 30-35, 29-23, enz. en 18-23, 45-40, 23x32, 33-29, 24x33, 39x37, 6-11, 37-32, 11-16, 32x21, 16x27, 42-37, enz. leveren schijfverlies op, terwijl ook 15-20, 34-29, 10-15, 45-40 hopeloos is. Zwart is wel gedwongen tot 21. ... 14-20 22. 25x5 15-20 23. 5x23 18x49 24. 50-44 49x40 25. 45x34 13-19. Met veel geduld zet Iepie vervolgens de partij in winst om: 26. 42-37 8-13 27. 34-29 (niet 37-32 vanwege 20-25, 32x21, 25-30, 34x25, 24-29, 33x24, 22x44), ... 20-25 28. 29x20 25x14 29. 39-34 6-11 30. 37-32 11-16 31. 32x21 16x27 32. 48-42 3-8 (om na 33-29, 22x24, 31x11 de doorbraak te pareren met 12-17, 11x22, 24-29, 34x23, 19x17), 33. 42-37 14-20 34. 37-32! 19-24 35. 32x21 24-29 36. 33x15 22x42 37. 43-38 42x33 38. 34-29 33x24 39. 15-10 en zwart was verslagen, ook al ging de partij nog twintig zetten door.

De eindstand van het toernooi

1.	Olga Kamychleeva	9	8	1	0	17
2.	Nina Hoekman	9	7	2	0	16
3.	Tanja Chub	9	4	4	1	12
4.	Erna Wanders	9	3	4	2	10
5.	Vitalia Doumesh	9	3	3	3	9
6.	Jorien Alink	9	1	4	4	6
7.	Christien Fung	9	2	2	5	6
8.	Astrid van der Stelt	9	2	2	5	6
9.	Barbara Graas	9	1	2	6	4
10.	Iepie Poepjes	9	1	2	6	4

Regeldruk moet voor sportclubs omlaag

Meer sport, minder regels. De titel was ook gelijk de slotconclusie van het symposium dat NOC*NSF dinsdag 18 november in samenwerking met Ernst & Young organiseerde over de wet- en regelgeving in de sport. Want als er één ding tijdens de bijeenkomst op Papendal duidelijk is geworden, dan is het wel dat bestuurders en vrijwilligers van sportverenigingen zo onderhand verstrikt raken in de wirwar van regels en wetten waar ze aan moeten voldoen.

Een sportbestuurder is vaak werkgever, horeca-uitbater, evenementenorganisator, eigenaar, huurder en verhuurder van accommodaties tegelijk en vaak zelfs nog meer dan dat. Sportverenigingen met een eigen kantine en met personeel in dienst hebben te maken met zo'n 30 verschillende wetten en regels. De overheid heeft zelf geen overzicht over alle wetten en regels, maar verwacht dat wel van de verenigingsbestuurders.

Door de forse toename van wet- en regelgeving wordt het voor bestuurders van sportclubs steeds moeilijker om hun vrijwilligers gemotiveerd te houden. Onderzoek van Ernst & Young heeft uitgewezen, dat de gemiddelde sportvrijwilliger inmiddels bijna 25 procent van zijn tijd besteedt aan het opvolgen van regels van de overheid. Dat percentage zou aanzienlijk moeten worden teruggebracht, vindt de sportwereld. Een schone taak voor de actiegroep die de nieuwe NOC*NSF-voorzitter, Erica Terpstra, in het leven wil roepen. "De overheid is doorgeschooten", vindt Terpstra, die als Tweede Kamerlid ook altijd heeft gepleit voor minder regeldruk voor sportverenigingen.

Uit het onderzoek blijkt verder, dat sportbestuurders vooral behoefte hebben aan betere informatie en een coöperatieve houding van de overheid bij controle op naleving van de regels. Hoewel men over het algemeen wel van goede wil is, zijn vooral de kleinere sportverenigingen simpelweg niet altijd in staat

om aan alle regels te voldoen. Sommige bestuurders kiezen er zelfs bewust voor, zich niet exact aan de regelgeving te houden en nemen eventuele sancties bij controle op de koop toe. Eigenlijk zou iedere vereniging bij haar eigen gemeente moeten aandrigen op een eenduidig en bovenal minder complex beleid op dit gebied. Of liever gezegd: gemeente, help de verenigingen!

NOC*NSF heeft met medewerking van Ernst & Young en Holland Van Gijzen de belangrijkste wet- en regelgeving in een overzichtelijk boekje op een rij gezet. Kijk op www.sport.nl onder het kopje 'Bestuur & Management'.

Gep Leeftlang

Delft

Nieuwsgierig naar genomen besluiten maakte ik op 10 januari een ritje richting westen des lands. Zelf kom ik uit het oosten, een conservatief bolwerk volgens een pleitbezorger van de Delftse telling. Tijdens de autorit zette ik voor de zekerheid de radio aan, want ik nam aan dat er een nieuwsbericht zou volgen zodra de bondsraad van de KNDB een historisch besluit had genomen over de alternatieve puntentelling.

De conservatieve oostelijke landsstreek liet ik steeds verder achter me en gevoelens van heimwee wist ik met moeite te onderdrukken. Het was redelijk rustig op de weg. Af en toe vielen me gezichten op in passerende auto's. Gezichten van dammers, die lid zijn van de bondsraad en hier dus eigenlijk niet hoorden te rijden. Vrijwel tegelijkertijd hoorde ik hun naam bij de sportuitslagen. Kennelijk waren er tegelijk met die o zo belangrijke bondsraadsvergadering wedstrijden vastgesteld en wisten zij nu dus net zo weinig als ik... De nervositeit straalde van hun gezicht en ik vroeg me af of bij hen hetzelfde door het hoofd spookte als bij mij. Ter hoogte van Amersfoort had ik slechts af en toe een bekende ingehaald. Naarmate de rit vorderde viel het me op dat er steeds meer dammers op de weg waren en bij het naderen van Delft leek het wel alsof we in colonne reden.

Vlak voor het naderen van dat zo beladen plaatsnaambord, kwam er een sms'je binnen. Via de radio was er nog niet gerept over die historische bondsraadsvergadering, maar het venstertje van m'n mobieltje sprak klare taal. Ik moest even terugdenken aan het vorige nummer van Het Damspel. In een twee pagina's tellend betoog was ik een flinke verzameling valse argumenten tegengekomen over hoe de 'Enquête Van Gortel' over de puntentelling in het damspel moet worden geïnterpreteerd. De cijfers in die enquête logen niet, was mijn idee, maar die 'analyse' in Het Damspel had me anders willen doen geloven. Collega-dammers hadden me er al op aangesproken: is ons bondsblad een veredelde lobby voor een omstreden spelvernieuwing geworden? Ik kon de kritiek begrijpen en opperde vergoelijkend dat die lobbypogingen uit gepassioneerde overtuiging tot stand waren gekomen. De bondsraad moet de knoop maar doorhakken, gaf ik als antwoord; zoals al die topspelers met hun mening in de Enquête Van Gortel al hadden laten blijken, zullen ook de bondsraadsleden hun eigen gezonde verstand wel gebruiken.

Om iedere letter van het sms'je te verteren zette ik m'n auto langs de weg. Het viel me op dat veel meer auto's werden stilgezet. Geen nieuwe telling, meldde het berichtje. Het verstand had gezegevierd. Enkele honderden meters voor me was de lucht sterk betrokken en het wegdek kletsnat. Delft leek een tranendal. Ik keerde de auto en het viel me op dat veel meer auto's rechtsomkeert maakten. Voorbij Amersfoort was het weer rustig op de weg. En de zon scheen.

Kort verslag van de Algemene Vergadering en de Bondsraad op zaterdag 10 januari 2004

Alle provinciale bonden waren in het gebouw van de Meurs Groep in Woerden vertegenwoordigd op de Algemene Vergadering die speciaal bijeen was geroepen met het oog op de voorgenomen statutenwijziging van de KNDB. Namens notaris Van Dooren uit Apeldoorn was Hendrik van der Zee aanwezig om de statutenwijziging te bekrachtigen.

Limburg verklaarde ongelukkig te zijn met het gegeven dat de provinciale bonden na de instelling van de bondsraad geen invloed meer kunnen uitoefenen op het beleid van de KNDB. Voorzitter Ebbo de Jong deelde mee dat iedere provinciale bond een bestuurslid heeft die tevens zitting heeft in de bondsraad. Hoewel deze persoon op persoonlijke titel is gekozen, kan hij/zij wel de mening van het provinciaal bestuur uitdragen. De afgevaardigden bekrachtigden voorts de besluiten die zijn genomen na de Algemene Vergadering van 9 november 2002 en vóór de instelling van de bondsraad. Daarna vond de formele wijziging van de statuten plaats.

Om 11.00 uur kon voorzitter Ebbo de Jong de bondsraadsvergadering openen. Van de 33 bondsraadsleden waren er 28 aanwezig. De bondsraadsleden gingen akkoord met de besluiten die reeds in de vergaderingen van 12 april en 21 juni 2003 waren genomen.

Aan de agenda werd een punt 'Bestuursbeleid' toegevoegd. Bij dit agendapunt werd uitvoerig aandacht besteed aan de affaire-Goedemoed. De bondsraad verlangde dat het bestuur ook het roeyement gedurende de periode 30 oktober tot 3 november terug zou nemen. De voorzitter antwoordde dat deze periode moet worden gezien als zijnde dat Goedemoed geschorst is geweest. Statutair is iemand die geroyeerd is gedurende de beroepsperiode van dertig dagen namelijk geschorst. Met deze toezegging ging de bondsraad akkoord. Henk Meester gaf de stand van zaken weer van de commissie 'Groot onderhoud statuten en huishoudelijk reglement'. In juni 2005 hoopt de commissie met voorstellen voor de bondsraad te zullen komen. Op de eerstvolgende bondsraadsvergadering zullen Nadine van Tiel en Marcel Kusters door het bestuur worden voorgedragen als kandidaat voor een bestuursfunctie. Tot die tijd zal Kusters als waarnemend secretaris optreden en Van Tiel als waarnemend coördinator trainingen en opleidingen. Richard Koot werd benoemd tot lid van verdienste van de KNDB o.a. op grond van het feit dat hij ruim vijf jaar zijn functie in het KNDB-bestuur voortreffelijk heeft uitgevoerd.

Erno Prosman en Tjitse Offinga werden benoemd tot bondsraadslid. Joop Smit werd benoemd tot lid van de Tuchtcommissie van de KNDB in de vacature die was ontstaan door het vertrek van Jozef Linssen. Gerard de Groot heeft zijn functie als plaatsvervangend

voorzitter van de bondsraad neergelegd. Er hebben zich nog geen kandidaten voor deze functie gemeld.

Bezuinigingen

De bezuinigingen van VWS hebben ook de KNDB fors getroffen. Het bestuur heeft een aantal bezuinigingsmaatregelen getroffen en voorts een voorstel tot contributieverhoging ingediend. De bondsraad gaat niet akkoord met de bezuinigingen op het meisjes- en vrouwendammen. Het bestuur zal trachten door verschuivingen in de begroting toch een budget voor deze activiteiten te vinden. Uitgangspunt blijft dat de begroting sluitend dient te zijn.

De contributie wordt met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met een bedrag van 4 euro op jaarbasis voor een seniorlid. Dit is inclusief de jaarlijkse verhoging vanwege de indexering.

De organisatie van het NK 2004 heeft eveneens te kampen met budgettaire problemen. Als gevolg daarvan wordt het startgeld geschrapt en komt er een nieuwe regeling voor de verdeling van het prijzengeld en de vergoeding van de verblijfskosten.

Puntenoverwinning

Het plan om met ingang van het NK 2004 bij de strijd om de nationale titel een puntenoverwinning in te voeren, is voor een jaar uitgesteld. Dit voornemen heeft de nationale damwereld het afgelopen halfjaar danig beroerd. Een door Dieter van Gortel gehouden enquête onder bijna 200 top- en subtopspelers toonde aan dat een ruime meerderheid tegen een puntenoverwinning is. Ook is nog maar de vraag of de FMJD Nederlandse spelers, die zich hebben gekwalificeerd via een toernooi waarin een puntenoverwinning gold, tot internationale toernooien toelaat.

Overigens was er veel waardering voor de werkgroep die het voorstel voor de puntenoverwinning heeft voorbereid. In het komende jaar zal met de FMJD worden overlegd of men ook daar deze vernieuwing kan accepteren.

Het aantal winstpartijen is vanaf heden beslissend voor de bepaling van de eindstand bij gelijk eindigen. Dit is in overeenstemming met de internationale regels.

Kampioenschappen

De criteria voor deelname aan het NK sneldammen in de categorieën B en C zijn met onmiddellijke ingang gewijzigd. Deze zijn nu gebaseerd op de rating van de deelnemers.

In de categorie B mogen alleen spelers met een rating lager dan 1100 deelnemen en voor de categorie C ligt de grens bij 900. Leden die nog geen rating hebben vallen in categorie C.

De juniorenkampioen van Nederland krijgt, ongeacht zijn leeftijd, het jaar daaropvolgend gelegenheid om aan de halve finale kampioenschap van Nederland algemeen deel te nemen. Voorts is er bij de halve finale voortaan altijd tenminste één plaats die door het

bestuur wordt ingevuld.

Het pupillenkampioenschap van Nederland wordt vanaf 2005 met een halve finale uitgebreid.

De KNDB zal op korte termijn een nieuw dopingreglement dienen in te voeren dat voldoet aan de WADA-eisen. De uitzonderingspositie die de denksporten totnogtoe hadden door slechts op vijf stoffen te controleren, is hiermee van de baan. Voortaan zal er worden gecontroleerd op alle stoffen die voorkomen op de IOC-lijst. Ook het aantal te controleren sporters wordt uitgebreid. Via de KNDB-website, Het Damspel en de toernooiboekjes zal de voorlichting aan de sporters plaatsvinden.

Ledenwerving

Het onderwerp 'Ledenwerving' stond weliswaar laag op de agenda maar zal komende jaren de volle aandacht van de KNDB krijgen. Piet Bennink heeft grootse plannen om het dammen bij het basisonderwijs te stimuleren en aansluitend daarop worden er initiatieven ondernomen richting verenigingen om die voor te bereiden op een grotere toeloop van kinderen naar de clubs. Een en ander is afhankelijk van de subsidie die bij de Europese Commissie is aangevraagd in het kader van het 'Europese jaar voor Opvoeding door Sport' in 2004.

Wet- en regelgeving voor sportverenigingen

Onlangs heeft NOC*NSF een boekje uitgegeven met betrekking tot de wet- en regelgeving voor sportverenigingen. In dit boekje komen de volgende, voor iedere vereniging interessante, onderwerpen aan de orde.

- Het rechtspersonenrecht, de statuten, het huishoudelijk reglement, de algemene ledenvergadering en de aansprakelijkheid van verenigingen.
- De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en aansprakelijkheid van het bestuur en bestuursleden.
- De omgang met, de vergoedingen aan en de aansprakelijkheid van vrijwilligers.
- De wettelijke en fiscale aspecten van personeel en sporttechnisch kader.
- Fiscale regelingen met betrekking tot de organisatie van evenementen en wedstrijden.
- Alle regelingen waar een vereniging mee te maken krijgt bij het beheer van een eigen clubgebouw met kantine.

Het boekje is gratis te verkrijgen bij het bondsbureau van de KNDB (026-4952309). De oplage is beperkt, dus wacht niet te lang met het bestellen.

Nationale Sportweek

Van 9 tot en met 18 april 2004 wordt voor de eerste keer de Nationale Sportweek gehouden. Doel van deze week is sport en sporten onder de aandacht van een zo breed mogelijk publiek te brengen.

Landelijke en lokale media besteden veel aandacht aan de Nationale Sportweek en bekende Nederlanders zoals Inge de Bruijn, Yvonne van Gennip en Tom van 't Hek brengen de week onder de aandacht van het volk.

Alle verenigingen die in die periode een activiteit op sportgebied organiseren kunnen zich hiervoor aanmelden en krijgen op die manier extra publiciteit. Op de website www.nationalesportweek.nl komen alle activiteiten voor die zich hiervoor hebben aangemeld. De bezoeker van de site kan op woonplaats en tak van sport zoeken wat er tijdens die week allemaal te doen is. Verenigingen die een activiteit willen aanmelden, kunnen dat via deze site doen. Behalve de extra publiciteit is het ook mogelijk promotiemateriaal zoals vlaggen, spandoeken en inkopieerbare posters te bestellen.

Op de site vindt u alle informatie die u nodig heeft en ook de adresgegevens van de Stichting Nationale Sportweek.

Royement

Het bestuur van de KNDB heeft op verzoek van de PNHDB het royement overgenomen van de Beverclub en van de heer R.M. Liems uit Haarlem

Jeugdcompetitie

Op 6 december vonden in het prachtige gebouw 'En Passant' in Bunschoten de finales plaats van de jeugdcompetitie voor pupillen- en aspirantenteams 2003. De eindstanden luiden:

Pupillenteams

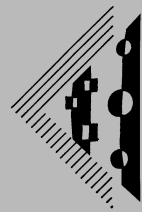
1. Michaël 2000 Groningen	13	41
2. DC Lent	12	38
3. DES Lunteren	8	27
4. Meurs DEZ Culemborg	6	28
5. RDC Rijsburg	6	26
6. SNA Heerhugowaard	6	26
7. DUO Doetinchem	3	22
8. De Oldehove, Leeuwarden	2	16

Aspirantenteams

1. HDC Hoogeveen	9	31
2. DEZ/NGKZ Hattemerbroek	7	24
3. Meurs DEZ Culemborg	6	21
4. DES Lunteren	5	18
5. DOS Delft	3	14
6. GDC Gorinchem	0	12

Overleden

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van: H. Gelevert, BDV Borne; A. van Oosterom, DVSB Soest; H. Peters, DEZ Ochten; L. Ribbers, DIOS Eibergen; C.K. Kaan, Houdt Stand Beilen; E. Donninger, DV Lelystad; L. van der Meijden, Vriendenkring Utrecht; P.A. van Swieten, DOS Delft; D. Dibbets, MDV Monster; C. Molenaar, Damlust Gouda; L. de Visser, DC Aagtekerke.

Partij en Compositie

Arie van der Stoep
Burgemeester Vlaklaan 30
4927 AB Hooge Zwaluwe
Avdstoep@xs4all

Nogmaals: dubbelblunders

Met deze allerallerlaatste bijdrage sluit ik een HD-tijdperk af. Veertien jaar vind ik welletjes, en bovendien vraagt de geschiedenis van ons spel m'n volle aandacht. Wie ook maar een beetje op de hoogte van het onderwerp is, weet dat damgeschiedenis in feite schaakgeschiedenis is. Hoe zijn wij dammers immers opgevoed? Het damspel is voortgekomen uit het schaakspel – want het woord *damspel*, in het Frans *jeu de dames*, betekent letterlijk 'spel met schaakkoninginnen'; het Franse woord *dame* betekent schaakkoningin, zo leerden we –, en dammers loerden voortdurend naar schakers om zaken uit het schaakspel over te nemen. Zo stelden overenthousiaste schaakhistorici het voor, en hun verzinsels – zo noem ik ze, want het was natte-vingerwerk, onderzoek kwam er niet aan te pas – belandden als historische waarheid in de boeken.

Volgens mij is het precies andersom geweest. Feiten.

Eén: het damspel is ouder dan het schaakspel.

Twee: het Franse woord *dame*, 'schaakkoningin', is overgenomen uit de damtaal en betekent letterlijk 'gepromoveerde dam-schijf'.

Drie: in de 18e eeuw ontwikkelde de Fransman Philidor een revolutionaire schaakstrategie, maar feitelijk kopieerde hij de strategie waarmee dammers hun partij opzetten; de man klaagt nota bene steen en been over de verderfelijke invloed van het dammen op het schaken.

Vier: het damspel was tot de 19e eeuw populairder dan het schaakspel. Een mens gaat er bijna door geloven, dat ook de introductie van de promotie in het schaakspel zo'n 1500 jaar geleden van dammers is afgekeken.

Het wetenschappelijk verantwoord opschrijven van mijn ketterse mening over deze historische dubbelblunder gaat me lastig af. Ik moet namelijk de resultaten van het linguïstisch onderzoek dat

ik in 1997 vastlegde in mijn dissertatie plus de resultaten van voortgezet taalkundig onderzoek als het ware versleutelen, uitleggen welke consequenties mijn studies hebben voor de bordspelgeschiedenis. Het vréét tijd.

Dubbelblunders

Niet alleen in de bordspelgeschiedenis vind je dubbelblunders, ze worden ook op het dambord gemaakt. In februari 2003 liet ik er enkele zien, met de mededeling dat ik niet meer dan één zuivere dubbelblunder gevonden had, uit een spraakmakende partij van bijna een eeuw geleden. Een blunder: ik had mijn aantekeningen slordig doorgenomen, want ik vond later in de papierberg – 10 cm dik, ik kan nog een tweede termijn van veertien jaar voort, al snoepte Leo Aliar met zijn dubbel-dammers (november 2003) me een onderwerp af – vijf zuivere dubbelblunders. Bovendien produceerde ik in de afgelopen competitie zelf een dubbelblunder, terwijl mijn oproep van

vorig jaar drie reacties opleverde (van W. Boven-deur, W. van de Groep en Nikhila). Daar begin ik mee.

Diagram 1 komt uit een partij die op 2 november 1998 te Genemuiden werd gespeeld voor de provinciale 1e klasse west. Boven-deur (SOS, Vollenhove) speelde op de 31e zet (12-17), waarna wit (O&O, Genemuiden) de winst 34-30, 37-32 miste en zich vergreep aan 32. 33-28. Toen volgde (27-32, 18-22, 13x44)+.

Diagram 2 is een stand uit de onderlinge van damclub Bunschoten op 23 april 1971. Een onderonsje van oom A. en neef W. De neef verzuimde de bekende hielslag 29. 34-29, 39x30, 43-39, 33-29, 28x48, 32x3 en ruilde 29. 34-30 25x34 30. 39x30, waarop de dam (24-29, 23-29, 19-23, 17x48)+ volgde.

Diagram 3, hoofdklasse 1988-9, prijkte in de 'Hoofdlijn'-rubriek 'Om in te lijsten' (nr. 86), dus zet u maar schrap. Zwart speelde 36...2-8?, en kreeg 27-21, 31x22, 32x21, 33-29, 21-16, 16x49+ om de oren.

Beide spelers overzagen de door Harm Wiersma aangegeven combinatie 36. (24-29, 18-22, 16-21, 35x15, 12-18, 17x48, 48x8+).

Met diagram 4 [HD 190:56] verwijlen we even in de categorie wereldkampioenen: twee jaar voor hij, ook in Rotterdam, wereldkampioen zou worden, gaf Herman Hoogland een simultaan bij Constant. De Constantenaar verzuimde dezelfde hielslag als Van de Groep jr., ruilde net als hij af met (17-21, 12x21), waarop Hoogland precies dezelfde dam nam.

We blijven bij Constant, zie diagram 5 (hoewel de competitieleider tegenwoordig CCR noteert). CCR1 tegen CCR2, eerste klasse 2002-3. Wat ik had zitten klooiën, vroeg de commentator streng in het clubblad, met dat blokje rechts? Wel, ik had ik me veroorloofd op zetjes te spelen, en moest het vege lijf zien te redden met (14-19 en 18-22, 12x23). Echter, (14-19) werd simpel afgestraft met 27-22, 32x21 en 38-32, terwijl Constantse Truus nog wel zo'n mooie redding had gevonden: in plaats van

Johan Bastiaannet reageerde op mijn vorige rubriek: "De opvallende en fraaie winst die Gerard Jansen tegen Bert Raven boekte, zou anno 1996 best wel eens gloednieuw geweest kunnen zijn. In elk geval heeft die mij voorjaar 1996 flink aan het werk gezet getuige de bijlage met mijn artikel in Dammen nr. 121. De motiefwinst van diagram 3 is welbekend. De stand van het diagram misschien nog niet. Maar echt ter zake doet dit niet: na 64.10-4 heeft het er namelijk alle schijn van dat zwart zich nog had kunnen redden met 64. ...22-27 65. 4x31 38-43 66.31-26 17-22 67. 26-31 43-48 68.31x?? 48-42 etc. =. De winstvoering van diagram 4 brengt evenmin nieuws. Wel wil ik even opmerken dat wit in de 4x4-stand nog aan verlies had kunnen ontkomen met: 52.37-32! 27-31 53.32-27! 31x22 54.38-32 etc."

(14-19?) gewoon (25-30, 24-29, 18-22, 13x33, 14-20, 12-18, 16x47) met minstens remise. Snel door naar diagram 6, bondscompetitie 1990-1 [HD 1991:45]. Erna verzuimde namens het Drents Tiental (18-23) 29x18A (12x23, 24-30, 16-21, 8-12, 14x23, 20x47)+. A: op slaan met schijf 27 volgt (13x22 en 16-21), eveneens met dam op veld 47. Zij speelde in de diagramstand (14-19?), en de man van De Oldehove greep zijn kans met 35-30, 29-24, 39-33, 34x5+. De compromisloze stand op diagram 7 komt uit het KvN 1960 [HD 1960:52]. Van der Sluis overzag een ongemeen fraaie variatie op het zetje van Weiss: 33-28, 23-19, 36x27, 19-13, 24x22, 29-23, 39-33, 34x3,

3x3+. Hij gaf de zet 29. 40-35? af, en kon het opgeven na 29...27-31, 37x26 (22-28, 8x37), omdat 36-31 faalt op (12-18-23). Met enige twijfel, aangezien er geen plaats en tijd worden genoemd en het dus kan gaan om een fakepartij, diagram 8 uit Frankrijk [L'Effort' 46:5]. Nederlandse dammers [HD 1960-43, 1961:22] signaleerden de winst die de Fransen was ontgaan door (14-20, 19x10, 13x24, 29-33, 18-22, 9-13, 3x45)+. Zwart schoof (4-10), en wit voerde een dure damzet uit, ingeleid door de Coup Springer: 30-24 (29x20) 27-22, 32x21-17, 42-37, 38x18, 36-31, 48-42, 40-34, 35x2. Tot slot van de afdeling dubbelblunders een eindspelpositie, persoonlijk Kampioenschap

van Limburg 1952 (?), 1e klasse [HD 1952:86]. Zie diagram 9. 15-10 (3-26) 10-5 (19-24A), en wit won nu met een zeldzaam damschuifoffer: 42-37, 5-37, 47x20+. Bij A miste zwart (26-3, 16-21, 3x49)+

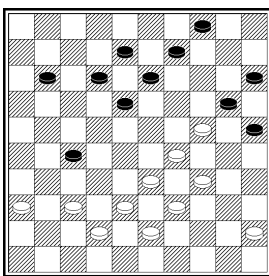
Dubbelmissers

Aan de dubbelblunder verwant is de dubbel-misser. Eén praktijkgeval, zie diagram 10, competitie 1e klasse 1996-7 [Damnieuws 123:2779]. Van Os speelde 43...32-37?, in plaats van de dam naar 50 te nemen: (17-21, 12-17, 17x50)+. Met 32-37 gaf hij Kroesbergen de gelegenheid met 44-39, 29-23, 33-28 en 31x4 een punt veilig te stellen, maar deze miste.

Aanvulling

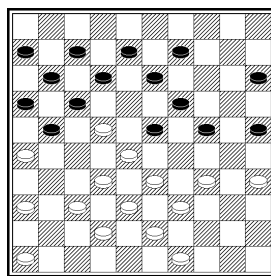
In mijn bijdrage van november [2003:18] ontbrak het commentaar bij diagram 6. Chroniqueur O.G. van Veen zette zijn lezers [in HD 1962:54] op het verkeerde been door diagram 6 te presenteren als partijstand, maar Koepman en Kesker namen het in hun boek van 1959, p. 164, toch heus op als probleem van Grazjnov en Davidov, niet van Grazjnov tegen Davidov. Voor die tijd een aardige combinatie: 31, 42, 23, 483, 3, 11, 38+, met als gedenkwaardige momenten het dichtzetten van veld 43 en het damslag-offer naar 11.

Diagram 1
W. Bovendeur

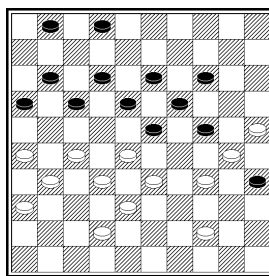
A. van Dalfsen

Diagram 2
A. van der Stoep

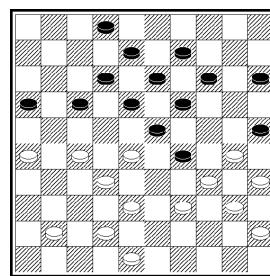
W. van der Groep

Diagram 3
J. Goudt

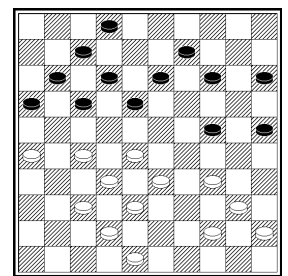
Nikhila

Diagram 4
Speler Constant

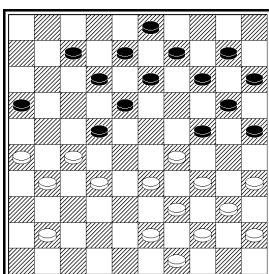
H. Hoogland

Diagram 5
A. van der Stoep

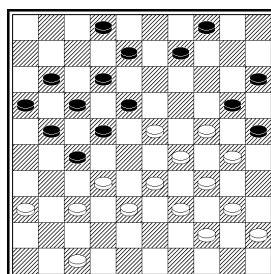
R. Banarsi

Diagram 6
E. Wanders

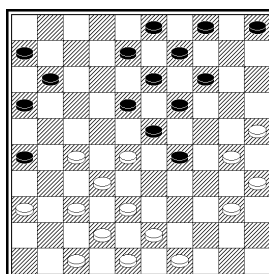
D. Edelenbos

Diagram 7
W. de Jong

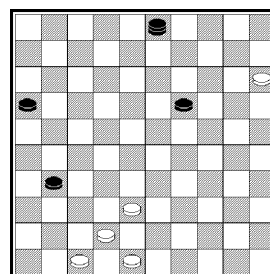
W. v.d. Sluis

Diagram 8
D. Issoldunois

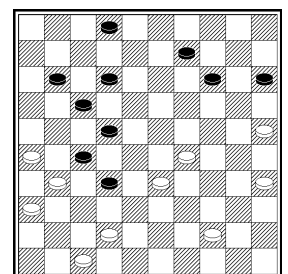
Simonet

Diagram 9
A. Zimmerman

H. Wetzelaer

Diagram 10
D. van Os

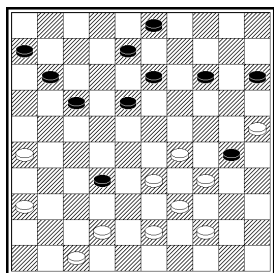
M. Kroesbergen

Kijkjes in de damwereld

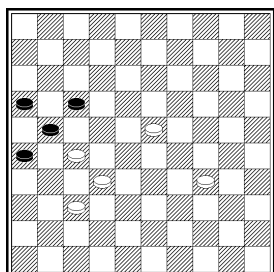
Leo Aliar
Sassenheimstraat 14
6843 MK Arnhem
(026) 381 79 97
l.aliar@chello.nl

Diagram 1
Hans Vermin

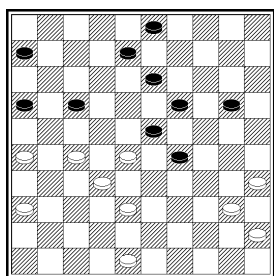
Hans Ladage

Diagram 2
Luit Haan

A.Beekman

Diagram 3
Bas van Velzen

Herman Arissen

Het samenstellen van deze rubriek heeft heel wat voeten in aarde gehad. Ik wil het altijd goed doen, althans ik streef ernaar. Via VOG, dammen op Internet, smeed ik bijna iedereen die ik tegenkom om mooie fragmenten. Enkelen geven wel gehoor aan mijn oproep. Ook uit de clubbladen kan ik putten. Maar ook een aardige bezigheid is om zelf te gaan speuren uit de vele mogelijkheden die men tot mijn beschikking heeft via internet. Eenmaal aan het werk blijkt dat het niet meevalt, sterker nog het valt reuze tegen. Maar het plezier dat ik hieraan beleef is dat ik soms een legitieme reden heb om het afwassen toch maar aan mijn vrouw over te laten. Oh wat ben ik blij dat zij het niet in de gaten heeft dat ik steeds achter de PC zit om zogenaamd mijn rubriek te maken. Want wat is er erger dan tegen de deadline aan te hikken? Niks! Maar het is mij wederom gelukt. Hulde aan alle geduldige vrouwen.

Vergeet vooral niet te kijken naar de prijsvragen en uiteraard hoop ik dat u clubbladen en losse fragmenten blijft sturen naar mijn adres. Ik begin met het fragment dat ik al een poos geleden per e-mail heb mogen ontvangen uit Zwitserland van mijn damvriend Hans Vermin. Het is echt heel fraai. Zie diagram 1. Deze stand deed zich voor tijdens het lopende NK correspondentie dammen en wel tussen de twee Hansen. Hans Vermin speelde met zwart hier 17-21 26 x17 11x22. En men zou bijna geneigd zijn om te zeggen dat Hans Ladage blindelings 47-41 heeft gespeeld. Hierop liet Vermin vanuit Zwitserland de volgende afwikkeling per post komen naar Nijmegen: 14-20 25x14 8-12 34x25 13-19 14x23 15-20 25x14 3-9 14x3 32-37! 3x28 37x46 23x12 46x8. Dat het later dankzij goed spel van Ladage nog remise werd mag de pret niet drukken.

Nu u toch bijna alle schijven van het bord heeft, gauw een kleintje tussendoor. Uit 'DE DAMMER', clubblad van de

Enschedeese damclub, de stand van diagram 2.

Na 34-30? Forceerde Luit Haan met zwart remise.

A. Beekman had met wit in het diagramstrand als volgt kunnen winnen:

23-19! 17-22 27x18 21-27 32x21 16x27 18-13 27-31 37-32 31-36 13-8 36-41 34-29 26-31 19-13. (op 41-46 29-24 en 8-2) (op 31-36 8-2 41-47 32-27)

In de stand van diagram 3 ziet U een aardige overwinning van Herman Arissen uit Driel, tegenwoordig Putten. Tijdens het Stuwdamtoernooi 1994 in Driel speelde hij 35-30! In de diagramstand. Na 6-11 van Bas van Velzen uit Culemborg maakte Arissen het fraai uit met een dubbele oppositie door: 27-21 16x27 32x12 23x43 48x39 8x17 30-24 19x30 40-34 29x40 45x14 3-9 14x3 11-16 3x21 16x27 26-21 27x16 36-31 enz.

De stand van diagram 4 komt uit de bondswedstrijd van Strijdt Sonder Spijt (SSS) Kampen-DDC Deventer. Arie Stehouwer uit Apeldoorn, in Deventerse dienst, had met wit gehoopt dat Wim Dekker uit Kampen in de diagramstand 17-21 zou doen. Hierop zou hij verrassend laten volgen 30-24 19x30 28x19 13x24 33-28! 24x31 37x17 12x21 35x24 20x29 34x1.

Met zal meer van dit soort zetjes verderop in deze rubriek tegenkomen. Let maar op!

Uit de ontmoeting Zaanstreek - Gandhi de standen van de diagrammen 5 en 6. Het betreft hier één partij met twee mogelijke combinaties. Jan de Ruiter van Zaanstreek hoopte in de stand van diagram 5 op 29-24 19x30 35x24 van Johnny Ramdien. Er zou dan kunnen volgen 16-21 (dreigt 28-32) 43-38

3-8 45-40 en nu zou zwart kunnen toeslaan met een vulluikzet 14-20! 25x14 10x30 34x25 28-32! 37x28 26x37 41x32 21-26 32x21 26-31 36x27 17x26 28x17 12x45. Ook de volgende combinatie vanuit de diagramstand is aardig 29-24?

19x30 35x24 16-21 43-38 3-8 49-44 en nu 28-32 37x28 26x37 41x32 21-26 32x21 26-31 36x27 17x26 28x17 12x43 39x48 14-20 25x14 10x50.

Na een vijftal zetten vanuit diagram 5 wist men diagram 6 te bereiken.

Hier had Ramdien zich met wit kunnen ontworstelen volgens De Ruiter, maar hij moet wel even de volgende combinatie zien, vervolgt hij. 37-32 26x37 36-31 37x26 (op 27x36 32-27 39x48) 47-42 28x48 41-37 48x31 38-32 27x38 33x42 31x48 39-33 48x30 35x2 23x34 33-28 22x33 25-20 15x24 2x15! met remise.

Uit een oud nummer van Nieuws Bulletin van Damclub Den Haag de stand van diagram 7.

Het is een fragment dat zich voerde tijdens de bondswedstrijd DC Den Haag-NOAD Nijmegen.

Hans den Engelsman van damclub Den Haag speelde met wit in de diagramstand verrassend 36-31. Om de sterke ruil met 33-29 te verhinderen zou oud-wereldkampioen Piet Roozenburg met zwart hier 12 of 13-18 moeten spelen. Er volgt dan echter een verbluffende combinatie met 27-21 16x36 46-41 36x47 37-31 26x37 32x41! 23x43 44-40 47x29 34x5 43x34 40x20 25x14 5x16. Helaas voor Den Engelsman had Roozenburg dat al eens in 1937 bij de hand gehad en hij trapte er dus niet in.

De standen van diagram 8, 9 en de prijsvraag op 11 hebben iets met elkaar gemeen. Veel zeg ik niet meer.

De stand van diagram 8 heb ik in een lunchpauze in 1979 spelenderwijs in elkaar getimmerd. Wit aan zet wint door: 32-27 21x34 26-21 17x37 28x39 29x38 49-43 38x49 48-42 37x48 39-34 48x30 40-35 49x40 35x44 20x29 45x1.

De stand van diagram 9 komt uit Zwart & Wit van De Oldehoeve uit Leeuwarden. Hierin staat een

Een kijk op het dammen

door *Sijbrand M. van Eijk*

bekende compositie van oud lid Vadim Bulat.

Wit wint fraai geforceerd, te beginnen met 27-22, nu is 9-13 gedwongen, 22-18 13x22 28x8 2x13 33-29 13-18 29-24 19x30 gedw. 32-28 23x32 37x28 26x46 40-35 46x40 35x24 20x29 45x1.

Tot slot de traditionele prijsvraag. Dit keer zijn het er twee, maar beiden met dezelfde vraagstelling. Diagram 10 is voor minder sterken en diagram 11 is echt pittig. De vraag luidt: wit staat een schijf voor en hoe kan hij deze behouden? De vraag lijkt zo simpel, maar uitwerking ligt er niet om. Stuur u uw oplossingen (al is het er maar een) en graag ook een paar fraaie fragmenten, composities of clubbladen naar bovenstaand adres. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboek of damboekenbon verlost. Veel succes ermee.

Na loting uit de goede oplossingen van HD september is de heer Schadat uit Den Haag de gelukkige winnaar. Van harte.

Tot slot de oplossing en prijswinnaar van de vorige keer, HD november 2003.

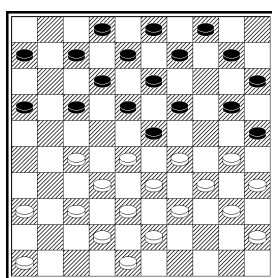
Zwart 2,7,11,13,14,18,23,24,28,29,31,36. Wit 21,27,32,34,35,38,39,40,42,44,46.

Oplossing: 35-30 28x48 30x10 31x22 46-41 36x47 21-17 47x33 17x8 2x13 34x1 48x45 10-4 33x50 4x6. Prachtig! En dit kreeg ik steeds te horen (lezen) door de trouwe oplosers. Uiteraard gaan de complimenten naar de auteur Roel Bergsma. Zelfs broer Pieter Bergsma reageerde erg positief met een aardige briefkaart en hij herkende de compositie meteen. Echte broederliefde.

Zoals u hebt kunnen zien draaide alles n.l. om het thema 'dubbeldammer'. De gelukkige winnaar na loting is de heer H. Lijzenga uit Ureterp. Van harte.

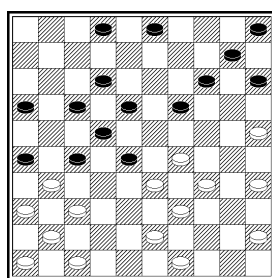

Diagram 4
Wim Dekker

Arie Stehouwer

Diagram 5
Jan de Ruiter

Johnny Ramdien

Diagram 6

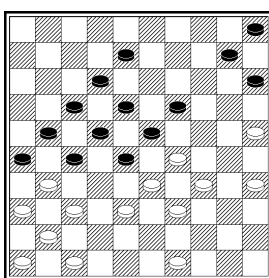

Diagram 10
Prijsvraag

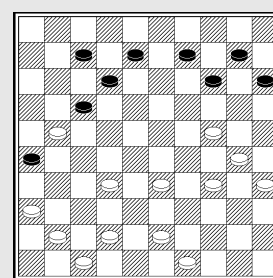

Diagram 11
Prijsvraag

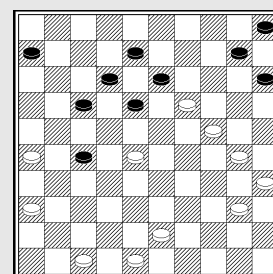
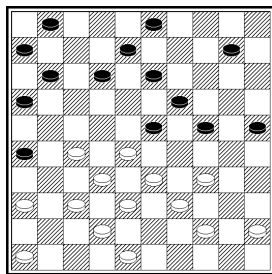
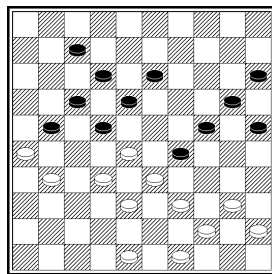

Diagram 7
Piet Roozenburg

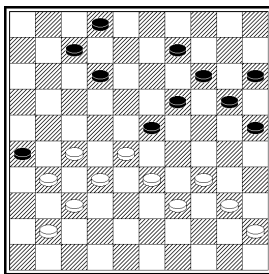
Hans den Engelsman

Diagram 8

Leo Aliar

Diagram 9

Vadim Bulat

Vuurwerk

Harry de Waard

1) O. Kamycheleva–E. van de Weerdhof 2-o

(CEMA/De Vaste Zet-Troesoe)

17. ...9-13? 18.37-31 26x46 19.27-22 18x27 20.32x21 46x23
21.50-45 17x26 22.34-29 23x34 23.40x16

2) T. van Londen–G. van den Berg o-2

(Source+NDG-Van Stigt Thans 2)

32.49-44? 23-29 33.30-25 17-21 34.27-22 29-34 35.39x30 14-20
36.25x23 21-26 37.30x19 26x17

3) A. Mohamedjoesoef–P. Groot sr. o-2

(Gandhi-Zaanstreek)

18.33-29? 18-22 19.27x7 16-21 20.7x27 15-20 21.29x18 13x44

4) T. Chub–J.P. Patist 1-1

(Meurs Denk en Zet–Van Stigt Thans)

47.38-32 26-31 48.36x16 17-21 49.16x27 22x42 50.32-27 42-47
51.33-28 8-13 52.19x17 47-36 53.23x12 36x11

5) C. van Dusseldorp–B. Wooschot 2-o

(Dammers uit Oost 2-RDC)

30. ...10-15 31.25-20 14x25 32.34-30 25x34 33.43-39 34x32
34.33-28 22x33 35.31x22 18x27 36.42-38 33x42 37.48x6

6) R. Twilhaar–B. Baars 2-o (VAD-Troesoe)

23. ...10-14 24.24-19 13x24 25.27-21 17x48 26.47-42 48x46
27.38-32 46x28 28.33x4 24x33 29.39x10

7) G. Valneris–H. Jansen 2-o

(Tomahaok/Westland-Heijting Huissen)

42. ...7-11 43.35-30 24x35 44.33-28 22x42 45.31x4 42-48
46.34-30 35x44 47.23-19 48x13 48.4x49

8) P. Schuitema–J.M. Drent o-2

(Hijken DTC–Witte van Moort)

32.46-41? 16-21 33.27x16 24-30 34.33x22 14-19 35.35x13 9x47

9) T. Chub – E. Haagh 2-o

(Van Stigt Thans–Angarde Informatica)

30. ...14-20 31.25x14 9x20 32.39-33 28x30 33.35x24 23x34
34.24-19 13x24 35.43-39 34x32 36.37x17 12x21 37.31x2

10) A. Vermeulen–O. Kamycheleva o-2

(CEMA/De Vaste Zet-Excelsior)

45.27-22? 18x27 46.32x21 16x27 47.17-11 27-31 48.26x37 23-29
49.34x14 13-19 50.14x23 2-7 51.11x2 30-35 52.2x30 25x41
53.23-18 41-47 54.33-28 47-41 55.28-22 41-36 56.44-39 35-40
57.22-17 36x13 58.17-12 13-2 59.39-33 40-44 60.33-29 44-50

11) W. van der Kooij–P. Casaril o-2

(CEMA/De Vaste Zet-Excelsior)

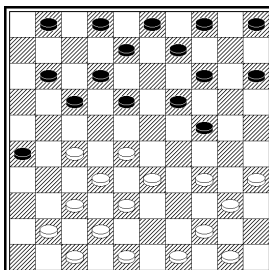
38. ...22-28 39.38-33 17-22 40.33-29 24x33 41.25-20 3-9
42.20-15 9-14 43.43-38 16-21 44.26x8 2x13 45.38x29 28-33
46.39x17 14-20 47.15x24 19x50 48.29-24 50x11 49.24-20 23-29

12) G. Wassink–A. Scholma o-2

(Dammers uit Oost-Apeldoorn)

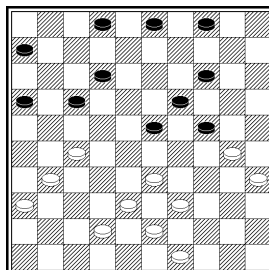
25.37-32? 26x37 26.32x41 17-21 27.28x26 27-32 28.38x27 4-10
29.15x4 12-17 30. 4x22 17x50

Diagram 1

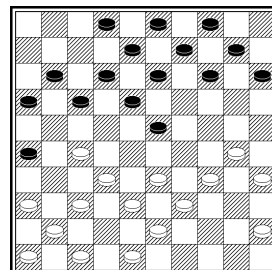
17.9-13?

Diagram 2

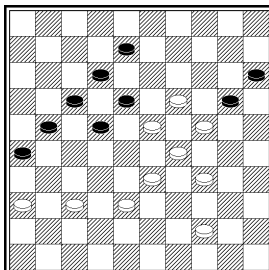
32.49-44?

Diagram 3

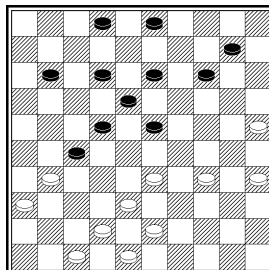
18.33-29?

Diagram 4

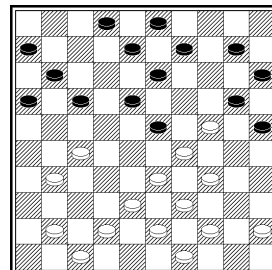
47.38-32?

Diagram 5

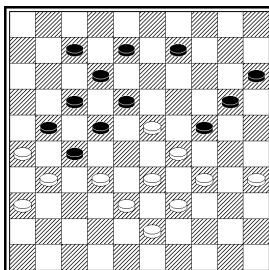
30.10-15?

Diagram 6

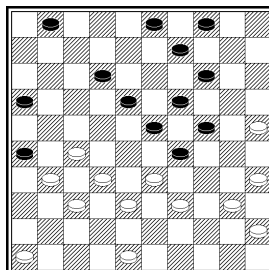
23.10-14?

Diagram 7

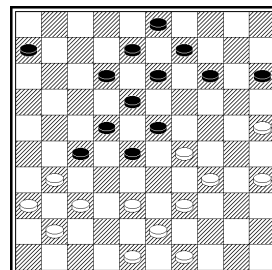
42.7-11?

Diagram 8

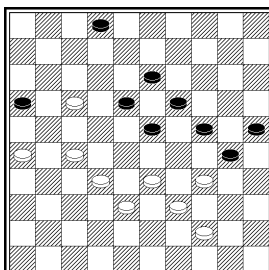
32.46-41?

Diagram 9

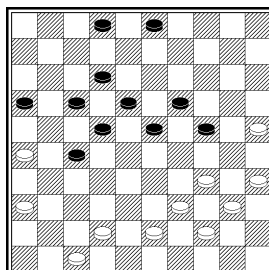
30.14-20
31. 25x14 9x20

Diagram 10

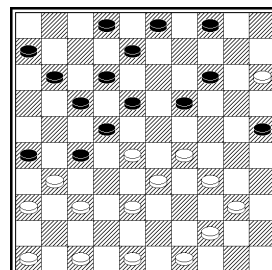
45.27-22?

Diagram 11

38.22-28?

Diagram 12

25.37-32?

Problematiek

Johan van den Boogaard
Dr. Van Erpstraat 75
5341 AX Oss

Ter oplossing

Voor alle problemen geldt: wit speelt en wint

Oplossingen van de problemen uit het septembernummer 2003:

849. (M. van Rooij) 31, 28, 6 (33) 1 (38A) 29 (43) 38, 27, 17.
A (39) 6 (43) 21.

Een miniatuur van Tiny die eindigt in een fraai eindspel.

850. (J. Bus) 12 (18) 23 (38) 33, 2 (46A) 5. A (28) 42 (33B) 38, 27, 27 B (22) 417 (27)
361, 38.

Een subtiele compositie. Wij hopen Jaap snel weer terug te zien.

851. (P. Jongsma) Met een witte schijf erbij op 21. 10, 20, 19, 38, 38, 22, 2, 44,
44.

Een niet zo moeilijk vraagstuk met een fraaie 6e zet.

852. (W. Riemens) 44, 41, 32, 3, 18, 34, 44 (49) 450 (28) 43, 35, 44

Vanuit een mooie stand zien we een vrij eenvoudige ontleding, eindigend
in een naturel.

853. (A. Wuijtenburg) 42, 43, 38, 41, 23, 3, 23, 40, 39.

Deze auteur heeft hier weer een oppositie bereikt na een slag over 8
zwarten. Goed gedaan, Janus!

854. (D. de Ruiter) 41, 250, 31, 37, 27, 14, 33, 20, 339, 8, 29 (18) 23, 39.

Een knap in elkaar gezette oppositie.

855. (Jos van Kollenburg ob.) 14, 24, 33, 34, 43, 261, 22, 5, 7, 9, 2. Guerra.

Een goede Guerrabewerking, waarvan het slagsysteem door vele
problemisten gebruikt is.

856. (L. de Rooij) 161, 11, 22, 43, 30, 10, 14, 3, 24 (41) 19.

Een uitstekend vraagstuk van Leen. De opmerking dat de schijven 16 en 17
gemist kunnen worden snijdt geen hout. Die regel geldt alleen voor zwarte
stukken die bijgeplaatst zijn. 22 is een fraaie meerslag.

857. (J. van den Boogaard) 8, 30, 34, 40, 461, 13, 43, 27, 41, 38, 7, 10, 34.

858. (J.A. Pennings ob.) 24, 29, 428, 42, 22, 31, 32, 43, 40, 34, 2

Een uitstekende bewerking van het Guerramotief van deze helaas te vroeg
overleden Bossche problemist.

De ladderstand t/m september 2003:

J. Uijterlinde 533 G. van Os 473 T. Uilhoorn 451 G. Adam 441 H. Koese 425 L.
Damen 395 L. Faber 392 F. Schermer 383 W. Riemens 347 W. Krom 333 N.
Versteeg 279 J. Lewkowicz 180 G. Morseld 166 J. Lammers 127 G. Wortman
108 W. de Zwart 100 C. Eikelenboom 70 R. Winkel 68 P. Groot 53 J. Bulstra
20 E. Holstvoogd 20 Tj. Roorda 15 H. v.d. Heijden 9.
Winnaar werd J. Uijterlinde. Als hij zijn bank- of gironummer bekend maakt
aan het Bonds bureau (026- 4952309) krijgt hij zijn prijs toegestuurd.

Diagram 869
Dr. A. van der Stoep

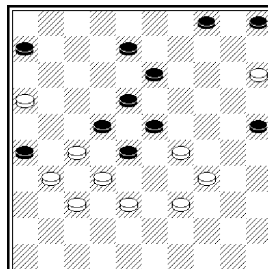

Diagram 870
Drs. P. Kuijper

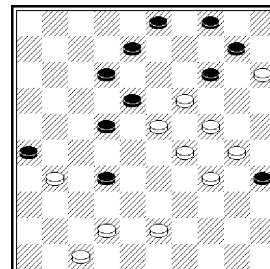

Diagram 871
Ir. J. Viergever

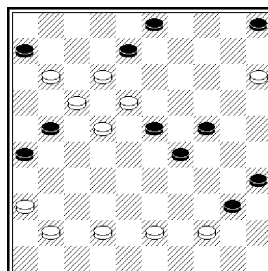

Diagram 872
A. Uwarow

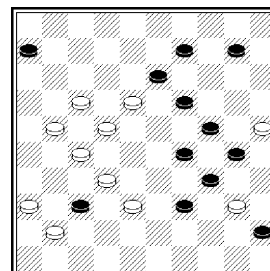

Diagram 873
D. de Ruiter

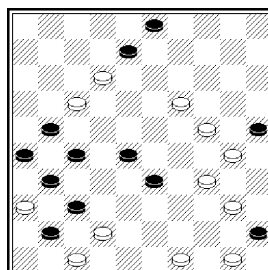

Diagram 874
A. Wuijtenburg

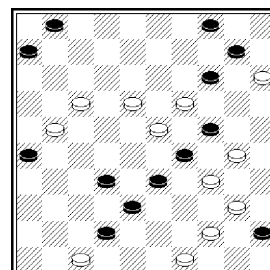

Diagram 875
Drs. A. v.d. Elzen + L. de Rooij

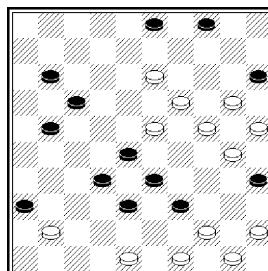

Diagram 876
J. van den Boogaard

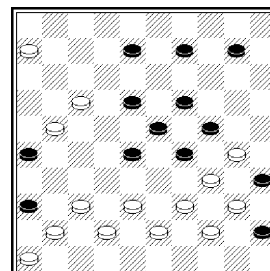

Diagram 877
J. Pennings ob.

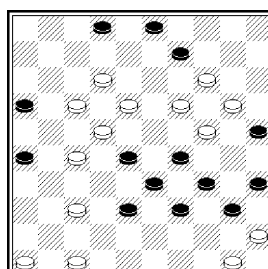
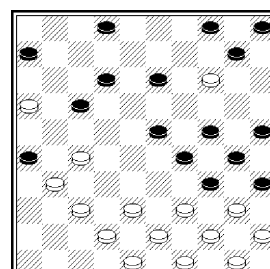

Diagram 878
W. Riemens

Een bevlogen verzamelaar van spelschijven

Werner Pöll

17.10.1940 - 25.10.2003

Kent u Werner Pöll? Er zijn in de Nederlandse damwereld heel weinig mensen die ik met een gerust hart deze vraag zou durven stellen. Om u op weg te helpen is het goed u te herinneren dat in Het Damspel 1999, augustus, nr. 3, een vierdelige serie begon over de unieke verzameling spelschijven van deze vriendelijke man uit het Duitse Mainz.

Een jaar of zeven geleden was het mij vergund met hem in contact te komen. Het begon met brieven schrijven over en weer. Al snel volgde er een uitnodiging om zijn collectie een keer te komen bezichtigen. Over zijn fraaie bezit was in april 1997, in Das Fenster (153), uitgave van de Kreissparkasse Köln, een themanummer geschreven door de wetenschapper dr. Thomas Lautz, als begeleiding van een in deze bank te houden tentoonstelling. Een bezoek is er toen niet van gekomen. Gelukkig nodigde Werner ons in februari 1998 uit om in Wesseling, nabij Keulen, in de Kreissparkasse, zijn volgende tentoonstelling te aanschouwen.

Op de afgesproken dag en tijd dachten wij op tijd aanwezig te zijn. Dat liep echter anders, door tegenspoed arriveerden wij drie kwartier later. Tot onze verbazing zat op een bankje in de hal de toen 57-jarige Werner nog steeds rustig op ons te wachten. In alle eenvoud en rust vertelde hij hoe het allemaal zo was gekomen dat hij aan zo'n enorme collectie was gekomen.

Als 20-jarige kreeg hij een schenking munten van het Duitse keizerrijk van zijn ouders. Al snel werd hij met het verzamelvirus bevangen. Zijn collectie nam toe met een collectie historische medailles van de stad Bonn. Weer later met historische medailles van het Rijnland. Toen hij het unieke van de vooral 16e-, 17e- en 18e-eeuwse houten spelschijven ging

inzien, werd al gauw zijn levensdoel: het bijeenbrengen van zoveel mogelijk verschillende gesneden en stempelde spelschijven. Met nadruk dient hier spelschijven te staan, want gezien het verschil in doorsnede kunnen de schijven maar ten dele als damschijsen worden geïnterpreteerd. In veel gevallen zijn deze te groot voor de speelvelden van dam- of schaakbord. Bij de meeste grotere schijven dient te worden gedacht aan triktrakschijven of aan schijven die door hun kostbaarheid dienden als kunstkamerobjecten. In de circa veertig jaar dat Werner heeft verzameld heeft hij één van de grootste collectie van Duitsland bijeengebracht. Van de vele honderden schijven hield hij een nauwkeurige documentatie bij: een omschrijving, waar hij de schijf of schijven had gekocht, van wie, voor welk bedrag, enz. De al eerder genoemde dr. Thomas Lautz heeft hier een sterk houvast aan bij het verder in kaart brengen van deze kostbare verzameling. Het is te hopen dat er in Duitsland een persoon, bankdirectie of museum te vinden zal zijn die dit nationaal cultuurbezit als geheel wil overnemen. Het zou echt zonde zijn als zo'n rijke verzameling weer verspreid zou raken en ongezien verdwijnt in laden, mappen of dozen.

Bij onze bezoeken in de loop der jaren werd het steeds duidelijker dat Werner steeds minder actief aan zijn verzameling kon werken. Zijn werk werd hem langzaam maar teveel toen de ziekte van Alzheimer zich openbaarde. Het schrijven werd allengs meer onleesbaar, kleine handelingen gingen hem moeilijker af. Toch reisde hij nog alleen naar Nijmegen om mijn verzameling damschijsen en oude damborden te komen bekijken. Urenlang praten we over het verzamelen op zich en over de status van het damspel in Duits-

land. Dammen op het niveau, zoals wij dat in Nederland kennen, in georganiseerd verband, was hem onbekend. De status van spel in de kinderjaren is het damspel in Duitsland niet ontgroeid en ook Werner was er verder niet bedreven in. Ook hij verbaasde zich erover dat de schijven in ons land vrijwel unaniem voorzien zijn van het concentrische cirkelpatroon en niet gesneden of gestempeld zoals in zijn land eeuwen daarvoor. Hoe kon het toch dat in een handelstijdperk als de Gouden Eeuw deze rijke Duitse traditie niet tot ons land was doorgedrongen? We verwonderden ons er over dat een speltype zich blijkbaar wel over Europa kon uitbreiden, maar het gefabriceerde type bord en schijven blijkbaar cultuureigen bleef. Europa nam de kennis en kunde van de boekdrukkunst van Johann Gutenberg en Laurens Janszoon Koster over. Waarom bleef de fantastische houtstempelkunst dan zo beperkt tot Neurenberg en Augsburg en omgeving? Vragen waarover ik met Werner met steeds minder diepgang kon praten. Zijn woordensroom nam af. Wel op bezoek gesteld, maar het gesprek steeds meer overlatend aan zijn vrouw Carla, die hem thuis met veel liefde tot het laatst toe heeft verpleegd. Een immense opgave zoals een ieder die met Alzheimer bekend is, zal beamen. Bezoek van zijn oogappel, zijn kleindochter Alina, was op het laatst nog een van de dingen die verhoogde reactie bij hem teweeg bracht. Acht dagen na zijn 63e verjaardag sloot hij de ogen. Het was genoeg geweest voor Werner; door zijn vrouw Carla omschreven als: "Mein Traummann". Aan de deelnemenden bij de begrafenis op 30 oktober, op het kerkhof van Mainz-Bretzenheim, werd op zijn verzoek verzocht geen bloemen te leggen maar een gift over te maken aan het Alzheimer Initiative Mainz. Op het bidprentje van de man van wie te jong

door Wim van Mourik

Heijmans Excelsior als uitgever van damboeken

Het is al een groot aantal dammers en ook veel problemisten bekend dat Heijmans Excelsior Damvereniging zich de laatste jaren ook heeft beziggehouden met het uitgeven van damboeken.

afscheid genomen moest worden stond: Heimlich und hastig entrinnt uns unbemerkt flüchtig das Leben. Schneller ist nichts als die Jahre. Wir aber dachten! Es wäre noch so viel Zeit. Bijna onbekend voor de damwereld heeft Werner met liefde en toewijding gewerkt aan zijn collectie. Laten we hopen dat dat niet voor niets is geweest. Veel sterkte wensen wij toe aan zijn vrouw Carla en verdere familie om zonder hem verder te gaan.

In eerste instantie betrof het hier boekjes met problemen van dammers en problemisten die lid waren van deze damvereniging. Zo werden in de jaren 1999 en 2000 negen deeltjes uitgegeven, getiteld 'Verzamelde Damproblemen van Jan Pennings'. In elk deeltje zijn 204 problemen opgenomen. Daarnaast kan men in deze in totaal 260 bladzijden tellende deeltjes ook vele humoristische artikelen, verhalen, limericks en andere gedichten vinden die Jan het levenslicht liet zien. Hoewel bij de KNDB nog enige van deze deeltjes voorradig zijn is de volledig serie helaas niet meer volledig leverbaar. De prijs van de bij de KNDB nog aanwezige deeltjes is € 3,50 plus verzendkosten.

Daarna werden in 2001 en 2002 negentien deeltjes uitgegeven met in elk deeltje eveneens 204 problemen, in totaal 4524 problemen van Johan van den Boogaard. De 616 bladzijden werden verlicht met een aantal tekeningen van Willum Schoot. Deze serie is nog leverbaar. De prijs is € 3,50 per deeltje plus verzendkosten en is te verkrijgen bij de KNDB en bij A. van den Elzen, Heer en Beekstraat 31a, 5242 AC Rosmalen, telefoon 073-5212818.

Vorig jaar kwamen de vijf deeltjes gereed van 'Verzamelde Damproblemen van Ton van den Elzen'. In ieder deeltje werden eveneens 204 problemen opgenomen, waarvan ook een aantal gemaakt met anderen, de meeste met Jan Scheijen. In deze vijf boekwerkjes werden ook weer 22 prenten opgenomen getekend door Willum Schoot, het inmiddels overleden lid van Heijmans Excelsior Damvereniging. Deze prenten verwijzen naar plaatsnamen die eindigen op het woordje dam, zoals de Leerdammer. De prijs van deze boekjes is eveneens € 3,50 per stuk plus de verzendkosten ad € 1,56, totaal € 19,06. Ook deze boekjes zijn verkrijgbaar bij de KNDB en A. van den Elzen.

Verder heeft Mari van Ballegooijen het fraaie boekwerk 'Nico Kocken, kroniek van een Bossche dammer' uitgegeven. Het boek telt 143 bladzijden, waarin 35 partijen van deze Bossche dammer onder de loep werden genomen. Te verkrijgen bij de KNDB of bij de auteur Mari van Ballegooijen, Maasdijk 105, 4261 AE Wijk en Aalburg, tel. 0416-692183. De prijs is € 18.

Wedstrijd problemen maken voor starters

In Het Damspel en het blad De Problemist wordt een wedstrijd uitgeschreven voor beginnende damproblemisten *. Er wordt gestreden in drie categorieën, elk met als inzet een kampioenstitel 2004.

Groep 1:
leeftijd: op 1 januari 2005 niet ouder dan 15 jaar

Groep 2:
leeftijd: op 1 januari 2005 niet ouder dan 25 jaar

Groep 3:
alle (overige) leeftijden

Je hoeft geen crack te zijn om mee te doen. Met leuke ideeën kun je heel ver komen.

Het organisatie-team bestaat uit:
namens Het Damspel:
B.J. Nuys
namens De Problemist:
P. Kuijper, secretaris van de Kring voor Damproblematiek (KvD) en
de winnaar van deze wedstrijd in 1994: A.D. van Mourik, redacteur van De Problemist.

* De wedstrijd staat slechts open voor Nederlandstalige problemisten. Deelnemers mogen voorheen niet meer dan vijf werkstukken hebben geplaatst in een landelijke dagbladrubriek of in een erkend damblad.

Eindspel

Tjalling Goedemoed
Chr. Kerkhofstraat 12
8923 GB Leeuwarden
(058) 267 12 11

De remisemarge

Tijdens het schooldamkampioenschap van Leeuwarden ving ik een amusante dialoog op tussen een kind en medeorganisator Sietse Nagel.

Kind: "Meneer, kunt u mij uitleggen hoe 2 dammen van 1 dam winnen?"

Sietse: "2 Dammen kunnen niet van 1 dam winnen, jongen."

Kind (verbaasd): "Echt niet? Legt u dan maar uit hoe drie dammen van 1 dam winnen."

Sietse mompelde achter zijn oor krabbend iets van "Ehmm, dat wint ook niet..." waarop het kind boos wegbeende...

Een kind is onbevooroordeeld, vrij van door het milieu ingebrachte gedachten. De blik van een kind is daarom zuiver. Voor velen onder ons is het niet vreemd meer dat je 4 dammen nodig hebt om van 1 dam te winnen. In de vorige rubriek hebben we gezien dat het uitzonderlijk is dat in een bepaald damspel 4 dammen nodig zijn.

We kunnen ons afvragen: "Hoe komt het dat er 4 dammen nodig zijn om 1 dam te vangen?" Het antwoord op de vraag luidt m.i. "Omdat de dam maximale vrijheid is gegeven, is de dam zo sterk dat er 4 dammen nodig zijn om

je te vangen." Dit leidt tot een hoge remisemarge.

In het Spaanse damspel, dat in de Middeleeuwen de gangbare damvorm was, was de dam kort, dat wil zeggen: De dam beweegt één veld vooruit en achteruit. Het dambord had in die tijd 8 bij 8 velden. Pas in de 18e eeuw werden in Nederland de afmetingen van het dambord vergroot tot een 10 bij 10 bord. De dam werd lang, dat wil zeggen dat de dam hele diagonalen bestrijkt. Ook kreeg de dam – en dat is van groot belang – maximale slagvrijheid. Om aan te tonen dat dit niet vanzelfspre-

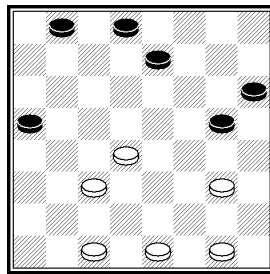

Diagram 1

kend is. In het Thaise damspel moet een dam (die wel lang is) stoppen na het laatst geslagen stuk, dam of schijf.

Het Thais damspel wordt op een 8x8-bord gespeeld. Net als bij Checkers mag er niet achteruit geslagen worden.

Wit wint in deze stand (diagram 1), ontleend aan een artikel van Arie van der Stoep uit Hoofddijk nr. 92 door: 1.g3-f4 g5xe3 2.c3-b4 a5xc3 3.g1-f2 e3xg1 4.c1-d2 g1xc5 5.d2xf8 +.

Ik wil ons huidige damspel hier type-4-damspel noemen, aangezien er 4 dammen nodig zijn om 1 dam te vangen.

De slagvrijheid van een dam is dus behoorlijk ingeperkt bij Thais dammen. Het stoppen van de dam na het slaan van een dam als laatste stuk is voldoende beperking om de remisemarge in ons spel te kunnen variëren. Deze beperking van de slagvrijheid noemen we **demotie**. Ik zal dit illustreren.

Type-4 damspel:

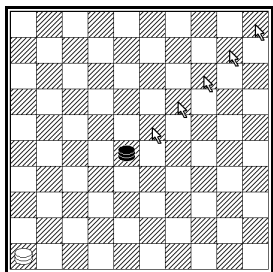

Diagram 2

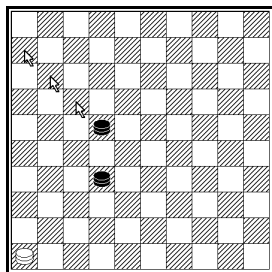

Diagram 3

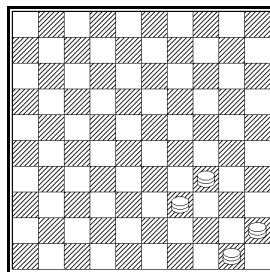

Diagram 4

Diagram 2. De dam heeft maximale vrijheid bij het slaan van een andere dam. De dam kan in diagram 2 kiezen tussen slaan naar 23, 19, 14, 10 of 5. Ook als de dam 2 dammen slaat, mag de dam 'uitglijden'. In diagram 3 mag wit naar 17, 11 of 6 slaan. Doordat de dam maximale slagvrijheid heeft, is een dam moeilijk te vangen. Er zijn 4 dammen nodig om 1 dam te vangen bij het internationale damspel (diagram 4).

Type-3 damspel:

Om een type-3-damspel te krijgen hoeft de slagvrijheid van de dam alleen ingeperkt te worden als de dam als laatste 2 stukken 2 dammen slaat. In diagram 5 mag de dam dus uitglijden. In diagram 6 moet de dam als laatste 2 stukken 2 dammen slaan. In dit geval moet de dam direct achter de laatste dam stoppen. Dit principe van inperking van de slagvrijheid van de dam heet **beperkte demotie**. Er zijn nu 3 dammen nodig om 1 dam te vangen (diagram 7).

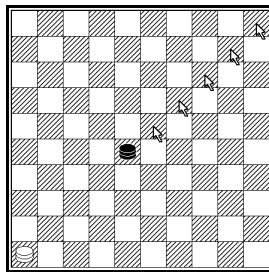

Diagram 5

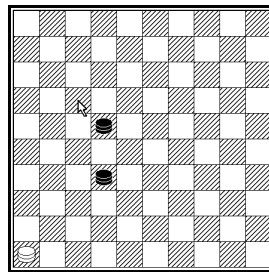

Diagram 6

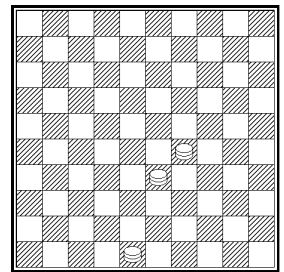

Diagram 7

Type-2 damspel:

Om een type-2-damspel te krijgen wordt de slagvrijheid van de dam verder ingeperkt. Een dam moet als hij als laatste stuk een dam slaat meteen achter de dam stoppen. In diagram 8 moet de dam op veld 23 stoppen. In diagram 9 moet de dam natuurlijk op veld 17 stoppen. Voor de duidelijkheid, mocht de dam op 22 een schijf zijn dan mag de dam wel uitglijden naar 11 of 6 (Ik zoek namelijk de kleinst mogelijke wijziging om de beoogde verkleining van de remisemarge te bereiken.) Gevolg is dat 2 dammen van 1 dam winnen. Diagram 10 toont een van de vele mogelijkheden om de dammen op te stellen. Het is niet nodig om de hoofdlijn te bezitten. Deze inperking van de slagvrijheid heet (volledige) **demotie**.

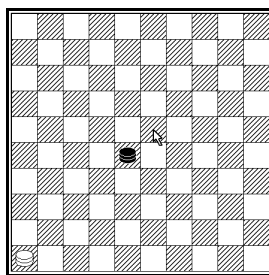

Diagram 8

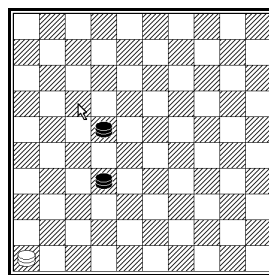

Diagram 9

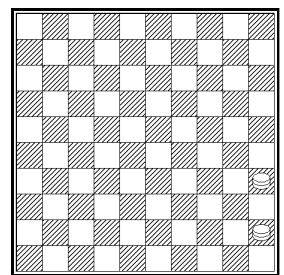

Diagram 10

Een type-1-damspel is een damspel zonder remise-marge. Een voorbeeld van een type-1-damspel is het door Jan Pieter Drost bedachte **Lombokdammen**, onlangs in Amsterdam gespeeld (tweede ronde Experi-Cupdammen). Bij remise wint degene die als eerste dam haalde. Met andere woorden, degene die als eerste dam haalt wint, tenzij hij verliest. We kunnen de remise-marge van een damspel meten aan de hand van het aantal dammen dat nodig is om 1 dam te vangen. We kunnen in woorden de remisemarge van de verschillende typen damspelen zo vertalen:

Type-4 damspel:

ruime remisemarge

Type-3 damspel:

normale remisemarge

Type-2 damspel:

smalle remisemarge

Type-1 damspel:

geen remisemarge

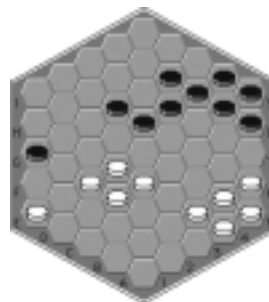
Kortom, we kunnen afhankelijk van de gewenste remisemarge het type damspel kiezen. Dat zou er ongeveer zo uit kunnen zien: voor toernooien met grote krachtsverschillen kiezen we type-4, een ruime marge, zodat de partijen met groot krachtsverschil spannend blijven. De meeste toernooien van nu zijn hiervoor geschikt. Voor titeltoernooien met geringer krachtsverschil (bijvoorbeeld het NK) maar met altijd zwakkere broeders kiezen we type-3 (beperkte demotie). De krachtsverschillen komen beter tot uiting, maar de sterkeren zullen toch een marge moeten doorbreken tegen zwakkeren, zodat de uitslag onvoorspelbaar blijft. Voor WK-matches kiezen we type-2-damspel (volledige demotie). De krachtsverschillen zijn zo klein, dat ieder voordeel beloond kan worden, met

als gevolg veel winst-partijen. Type-1 (Lombokdammen) kiezen we alleen voor een ultieme beslissingswedstrijd in een KO-systeem, ter vervanging van het oneerlijke 5-3-systeem (Tijdens het EK in Domburg werd het KO-systeem toegepast. Bij de ultieme barragepartij kreeg de ene partij 5 minuten en de andere partij 3 minuten, waarbij degene met 3 minuten genoeg had aan remise. Een slecht systeem, alleen al omdat het nu mogelijk is met louter remises te winnen!).

Vreest u niet, lieve lezers, dat ik nu het plan om met demotie te gaan dammen door de Bondsraad ga loodsen, want tenminste voorlopig zal de weerstand tegen een dergelijke verandering te groot zijn. Wel ben ik heel benieuwd hoe een match met demotie tussen twee grootmeesters verloopt.

Het kan bijna niet anders of zo'n match gaat er binnen enkele jaren ook komen.

In mijn vorige rubriek schreef ik als een essentieel kenmerk van het damspel dat het spel gespeeld wordt op een (vierkant) dambord. Nu kan het woord vierkant, gelukkig tussen haakjes gezet, geschrapt worden. Hexdammen namelijk wordt gespeeld op een zeshoekig bord.

Op Mindsports Arena (www.mindsports.net/Arena) kunt u kijken hoe het spel werkt. Daar kunt

u ook het type-2-damspel dameo spelen. Webmaster Freeling heeft toegezegd dat er naast gewoon dammen ook een sectie komt voor demotie-dammen.

Talenterkenning en talentontwikkeling

2003 en 2004

door Johan Krajenbrink

Het zijn financieel zware tijden voor de sport in ons land. En hoe zal het daarbinnen gaan met talentontwikkeling? Op het moment dat ik dit tik, midden december, is de situatie aldus: NOC*NSF blijft gematigd optimistisch over talentontwikkeling, want dat blijft een speerpunt van het ministerie van VWS. Een nadeel is echter: alle plannen van alle sportbonden worden ook beter, de concurrentie dus groter en de spoeling helaas dunner. Op dit moment heb ik werkelijk geen idee hoe het concreet gaat uitpakken. Krijgen we even veel geld: 40.000 euro? Krijgen we substantieel minder? Of krijgen we helemaal niets? Vaak laat de definitieve subsidietoekenning lang op zich wachten, dat maakt het ook erg lastig. Wachten tot alles zeker is of de kostbare tijd benutten en maar beginnen, met alle risico's van dien? Ik probeer de volgende lijn te volgen in 2004, zeker bij eventuele dramatische bezuinigingen:

1. Voorzichtig dóór in 2004, maar zo dat iedereen weet dat **niets (!)** zeker is.
2. Een ambitieus uitgangspunt is om zoveel mogelijk te behouden en niets af te schaffen.

3. Alle franje weg, zoals reiskosten en mooie zalen?
4. Een loonoffer van de coördinator talentontwikkeling?
5. Een loonoffer van de trainers van talentontwikkeling?
6. Een veel grotere eigen bijdrage van talenten? Zij betalen nu 10% van de individuele steun die zij ontvangen. En ze betalen een eigen bijdrage voor de centrale groepen.
7. In het slechtste geval moet de steun gehandhaafd blijven voor de grootste jeugdtalenten.
8. De CMT gaat toch door. Er moet sowieso al fors bezuinigd worden door de KNDB en de meisjes en dames merken dat. Aanvankelijk werd de CMT ook opgeheven, maar dat is nu van de baan. Op de jaarlijkse Ouderdag op 22 november waren de bezuinigingen die de meisjes treffen natuurlijk een groot onderwerp. Het dagthema was trouwens: 'Trainers en begeleiders over ouders'. Maar gelukkig: de CMT is er dus nog. Het lukte maar net om voor de grote selectiedag op 8 november meisjes uit te nodigen als selectie voor de CMT in 2004. Ik mopper soms op meisjes, maar Mei Jhi Wu, Laura Andriessen en

- Ingrid de Kok hebben zich geplaatst voor de CAT. Knap! Zoveel meisjes op de CAT komt niet vaak voor. Zij bewijzen hiermee het nut van de CMT!
9. Het wordt nog belangrijker in 2004 dat de betrokken clubs en provincies nóg meer gaan nadenken over steun aan hun grootste talenten. Gelukkig hielpen verschillende clubs in 2003 al mee! Prachtig! Provincie Gelderland blijft trouwens de enige met een eigen 'Gelders Talentfonds'.
 10. In 2004 zal het 'Trainingsplan' beter gaan functioneren. Iedereen zal er dan aan gewend zijn. Hoofddoel blijft dat trainer en talent nadenken over wat ze gaan trainen, waarom ze dat eigenlijk doen en hoe precies ze dat gaan aanpakken. Trainen is geen kunst, gericht trainen wel. Het 'Trainingsplan' heeft ook een financieel dekkingsplan. Het is wezenlijk bij talentontwikkeling dat talenten zelf leren nadenken over dit soort zaken! Dan worden het zelfstandige sportmannen en sportvrouwen. En dat is zeker bij dammers erg belangrijk!

Keesing nieuwe sponsor voor de jeugdactiviteiten

Vol blijdschap kunnen wij u mededelen dat de KNDB een nieuwe sponsor heeft aangetrokken voor de sponsoring van de jeugdactiviteiten. In 2004 zal Keesing Entertainment Media B.V. de ambitieuze jeugdplannen van de KNDB meehelpen te verwezenlijken. Keesing is een multi-nationale uitgeverij met circa

300 gedrukte en digitale publicaties op uiteenlopende gebieden, uitgegeven in 8 talen. Deze uitgeverij is onder andere bekend door de puzzelboekjes van "Denksport".

De afgelopen jaren hebben we de jeugdactiviteiten kunnen verbeteren door de steun van Kolsloot Personeelsdiensten. Wij willen

Gerard en Ria Kolsloot daar ontzettend voor bedanken. Er kan echter nog veel meer verbeterd worden op het gebied van jeugdactiviteiten en daarom zijn wij ook zo verheugd dat Keesing de samenwerking met de KNDB is aangegaan. Wij gaan er samen voor zorgen dat 2004 een zeer goed dam- en puzzeljaar wordt.

Jeugd- en kaderproject 2004

Internet

Momenteel werkt een aantal mensen aan een internetsite voor de jeugd. Op deze site is volop informatie te vinden voor welpen en pupillen. Daarnaast wordt het mogelijk combinaties te trainen via internet (ook voor senioren, er komen diverse niveaus). De realisatie van een speciaal op kinderen gerichte plek om on line te dammen is inmiddels in een vergevorderd stadium. Bij het verschijnen van deze uitgave van Het Damspel zijn de werkzaamheden afgerond en is deze internetactiviteit voor de jeugd van start gegaan (zie ook pagina 24 van dit blad.) De site is te bereiken van www.kndb.nl. Kies in het hoofdmenu voor DamZI.

Educatief dammateriaal

Het belangrijkste onderdeel van Jeugdproject 2004 is de ontwikkeling van leuk educatief dammateriaal. Dit materiaal bestaat uit leerlingboekjes en docent-handleidingen en kan uitstekend dienen als voorbereiding op de schooldamtoernooien. Alle basisscholen in Nederland worden hiervan op de hoogte gesteld en kunnen gratis het materiaal bestellen. Op deze wijze kunnen de schooldamtoernooien een flinke impuls krijgen. De scholen kunnen het materiaal dit najaar bestellen.

Aan deze impuls dienen de verenigingen een vervolg te geven door een goede opvang op de club of op de scholen zelf.

Hiermee wordt de kans vergroot dat de kinderen blijven dammen. Het is aan de verenigingen om tijdens de schooldamtoernooien reclame te maken voor de damsport, bijvoorbeeld door de uitreiking van promotiemateriaal en damkaarten voor gratis lessen.

Kadercursus

Cursus voor verenigingsleden
Het is een bekend gegeven dat de meeste verenigingen kampen met

grote kaderproblemen. Om de verenigingen versneld aan (enigszins) geschoold kader te helpen wil de KNDB in het voorjaar van 2004 in het hele land verkorte A-cursussen geven.

Deze korte cursus bestaat uit drie onderdelen (modules): schooldammen, het opzetten van een jeugdafdeling en damtraining geven aan beginners. Elk onderdeel duurt maximaal drie contacturen. De verkorte cursus kan dus in drie avonden of twee zaterdagen of zondagen gevolgd worden, liefst in een zo kort mogelijke periode. Het idee is de mensen niet naar een cursus te laten komen, maar de cursus naar de mensen en de verenigingen te brengen.

De KNDB doet een beroep op de verenigingen en provinciale bonden om te inventariseren of er mensen bereid zijn deze korte cursus te volgen en deze te organiseren.

Organiseren betekent: groepjes van minimaal vijf personen te regelen die de verkorte cursus samen willen volgen; daarbij horen dan ook de data en de accommodatie. De KNDB zal zorgen voor het cursusmateriaal en een docent. De KNDB brengt hiervoor geen kosten in rekening.

Heeft u een groepje van minimaal vijf cursisten, de data waarop de verkorte cursus gegeven kan worden en een accommodatie, neem dan contact op met het bondsbureau: 026-4954198 of via e-mail bonds bureau@kndb.nl.

Trainers voor verenigingen
In december heeft de KNDB een vragenlijst gestuurd naar gediplomeerde trainers A en B. Eén van de vragen was of men bereid is ook bij andere verenigingen trainingen te verzorgen. Op deze wijze hopen wij de verenigingen een lijst met beschikbare trainers aan te kunnen bieden. Deze trainers zijn in principe niet gratis.

Verenigingsmonitor

Het mag duidelijk geworden zijn dat 2004 een zeer belangrijk jaar gaat worden. Het gaat al jaren niet goed met het georganiseerde dammen, ondanks diverse initiatieven op zowel nationaal als regionaal niveau.

Om de situatie te verbeteren, zullen we echter eerst moeten weten wat de huidige stand van zaken bij de verenigingen is. Daarom krijgen alle verenigingen begin februari een vragenlijst toegestuurd. Hiermee willen we inventariseren hoe de damverenigingen georganiseerd zijn en wat hun suggesties en wensen zijn.

Het is daarom van groot belang dat de verenigingen de vragenlijst zo volledig mogelijk invullen.

Zonder de medewerking van de verenigingen heeft dit project geen kans van slagen.

Informatie

Voor meer informatie over jeugd- en kaderproject 2004 en de verkorte kadercursus kunt u terecht bij Jeanine van der Horst, coördinator jeugdzaken KNDB: 0113-222580, jeugdzaken@kndb.nl. Of bij het bondsbureau: 026-4954198, bonds bureau@kndb.nl.

DamZ! op het internet!

Eindelijk is het zover, een website van de KNDB speciaal voor de beginnende jeugd. De website heet DamZ! en is genoemd naar het jeugdmagazine dat vorig jaar september door de KNDB is uitgegeven.

Het is een heel erg leuke website waar van alles te lezen en te doen is:

- Je kunt je eigen trainingsprogramma volgen en steeds beter worden
- De spelregels worden uitgelegd door de nieuwe mascotte
- Je kunt via een interview zelf op de site komen te staan
- Je kunt via de site trainen: zetjes oplossen
- De tips en trucs staan vol met leuke weetjes
- Er is van alles te lezen over schooldammen
- en nog veel meer

Zoals je ziet is er genoeg reden om DamZ! eens te bezoeken. Ren dus naar de computer: via de site van de KNDB kun je bij DamZ! komen: tik in www.kndb.nl en klik op de link naar DamZ! Misschien sta jij volgende maand wel met een eigen interview op internet.

Gevraagd: naam voor de mascotte

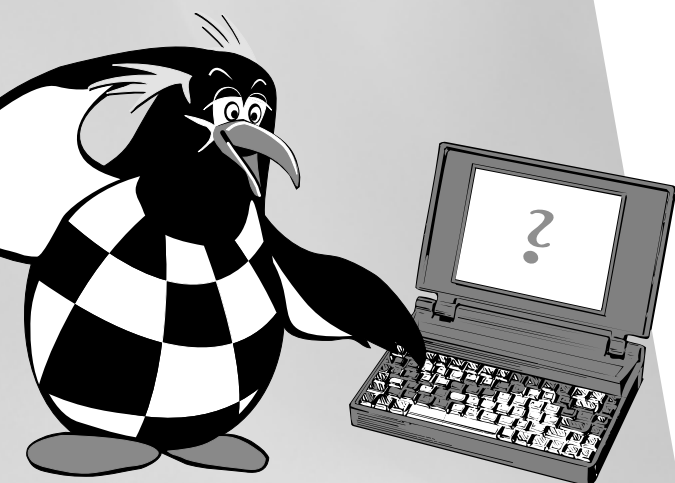
Hallo allemaal,

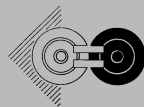
De Koninklijke Nederlandse Dambond heeft mij gevraagd of ik de mascotte wilde worden van het dammen voor de jeugd. Ik heb natuurlijk ja gezegd. Ik kom op stickers en in boekjes te staan, maar ook op briefpapier en op het internet. Jullie hebben mij vast al in de vorige uitgave van Het Damspel gezien. Kijk ook maar eens snel op de nieuwe website, daar zie je me ook! Ik vind het erg leuk om de mascotte te zijn van het jeugddammen in Nederland. Er is wel een klein probleem; ik heb namelijk nog geen naam. Ik vind het een beetje raar om mijzelf een naam te geven en wil jullie vragen een leuke naam voor mij te verzinnen.

Als jij of iemand die je kent, een leuke naam voor mij hebt bedacht, stuur dan een e-mail naar bonds bureau@kndb.nl. Je moet als onderwerp van de e-mail het woord NAAM invullen. Zorg er voor dat je ook je eigen naam en adres in de e-mail zet. Stuur de bedachte naam **voor 25 februari** op, anders ben je te laat. Degene die de leukste en mooiste naam verzint krijgt een leuk verrassingpakket van mij en komt met zijn naam op de website en in 'Het Damspel' te staan. Ik hoop dat jullie allemaal jullie uiterste best doen om een leuke naam voor mij te verzinnen.

Veel succes en groetjes van . . .

**Wie verzint de
leukste naam?**

Gelijk of Ongelijk

Johan Krajenbrink
Piet Heinstraat 45
6512 GS Nijmegen
tel./fax 024-3603805

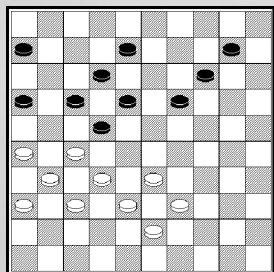

diagram 1

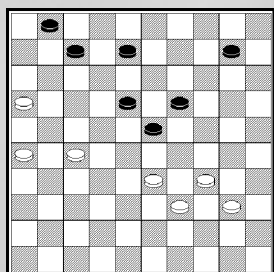

diagram 2

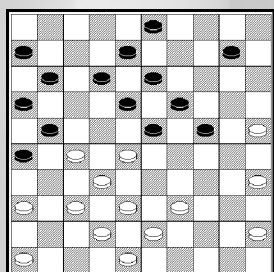

diagram 3

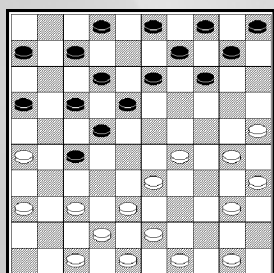

diagram 4

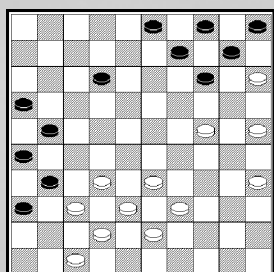

diagram 5

Piet Roozenburg (2)

Veel paniekreacties op mijn voicemail: "IK kan de diagrammen en de notatie niet volgen. Ben ik gek geworden?" Nee, er is wat mis gegaan met de diagrammen.

Het eerste diagram was zo mooi, dat die terecht vier keer werd afgedrukt. Dat is te begrijpen, het is moeilijk om schoonheid te negeren. Maar weten jullie al wat wit moet doen in dat veelvuldig afgedrukte diagram van de vorige keer?

Niet 1.34-30 vanwege 1... 18-22 2.27x20 21-27 3.32x21 23x14! En ook niet de ketting met 1.33-29, want dan komt zwart nog leuk los met 1... 19-24 2.28x26 24x22. Hoe dan wel? Zo: 1.27-22! 18x27 2.33-29 en zwart zit beroerd te kijken. Misschien kan zwart nog eventjes paniek zaaien met 2... 19-24. Maar goed, de andere dia's gingen dus de mist in. Een goede reden om weer over Roozenburg te beginnen. Maar

eerst herstellen: dia 1 is een goede partijstand met hek. Een prachtige winst met 1.26-21! 17x26 2.32-28! Als je dat nooit gezien hebt sta je vreemd te kijken. Dat geldt ook voor dia 2: wit wint door 1.16-11 7x16 2.26-21 en dat terwijl zwart nu toch aan zet is. Ik wilde de vorige keer ook een schitterend klassiek fragment laten zien tegen Keller. Al in 1950 liet Roozenburg bijzonder klassiek zien. In dia 3 begint hij met een bijzonder plan: 28.38-33 10-14 29.42-38 12-17 en nu 30.48-42 en dit blijft een ongewone zet. Roozenburg begrijpt dat hij op deze manier de zwarte agressie kan opvangen. Speel het verder verloop minstens twintig keer na:

28.38-33 10-14 29.42-38 12-17
30.48-42 17-22 31.28x17 11x31
32.36x27 14-20 33.25x14 19x10
34.45-40 13-19 35.40-34 8-13
36.33-28 3-8 37.38-33 8-12
38.42-38 10-14 39.34-30 12-17
40.46-41 17-22 41.28x17 21x12
42. 33-28 6-11 43.41-36 11-17
44. 39-34 17-21 45.28-22 24-29
46.43-39 29x40 47.35x44 14-20
48.38-33 20-24 49.33-28 24x35
50.39-34 12-17 51.22x11 16x7
52.27x16 7-12 53.36-31 12-17
54.31-27 17-22 55.28x17 19-24
56.17-11 24-29 57.34-30 35x24
58.11-7 29-34 59. 7-2 34-40
60. 2x28 40x49 61.37-31 26x37
62.32x41 49x21 63.16x27

Ik heb het spel van Roozenburg proberen te bestuderen na zijn overlijden. Er was veel dat ik nog niet wist. Ik wil nu kort en schematisch iets bijzonders laten zien: extreem spel over rechts en dan links beneden de boel gewoon laten staan. En hoe staat het dan precies links? Otto Drenth zou er van opkijken: zijn piramide, maar dan in de hoek gezet. En net als Drenth probeerde Roozenburg het dan heel lang te handhaven. Het moment van verbreken is droevig. In dia 4 begint Roozenburg met 19.27-31 tegen Capelle zijn lange plan. Pas 20 zetten later zou hij de piramide verbreken: in dia 5 speelt Roozenburg 39... 14-20 40.25x14 9x29 41.33x24 10-14 en wit maakte nu een blunder. Welke? In dia 6 begint Roozenburg tegen Hobbelen met 16.39-34 zijn extreme spel rechts. De piramide links ging in dia 7 met 30.36-31 over in een vleugelopsluiting. Natuurlijk gaat iedereen nu direct in T-dam deze partijen opzoeken en naspelen. Veel plezier met al dat prachtigs van de grote Piet Roozenburg.

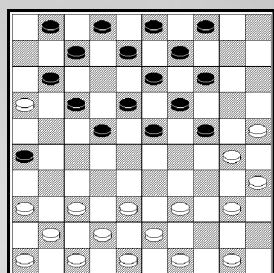

diagram 6

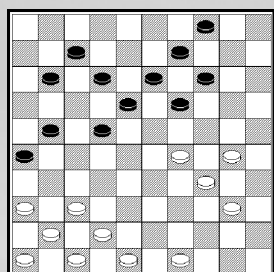

diagram 7

Voor de beginner

Alex Mathijssen
Lange Hezelstraat 113
6511 CG Nijmegen
06-24534195

Dammen is cool

Deze slagzin zochten we de vorige keer. Ruim twintig deelnemers vinden deze rubriek blijkbaar ook cool. Zij stuurden hun oplossing in. Dat is een mooie start van de nieuwe laddercompetitie. Ook jij kunt vanaf nu nog meedoen. Dus doe je best! Misschien vind je een brief per post versturen wat ouderwets? Het kan nu ook per e-mail. En je kunt zelfs meedoen als je niet alle opgaven weet.

Oplossingen serie 1:

Je kon 15 punten scoren. Voor elke juiste oplossing 1 punt en voor de slagzin 3 punten.

1. 1.37-31 38x29 2.30-24 26x28 3.24x4
2. 1.28-22 17x30 2.23x1
3. 1.37-31 36x29 2.28-23 19x28 3.30-24 29x20 4.39-33 28x39 5.40-34 39x30 6.35x13
4. 1.29-24 19x37 2.42x31 26x37 3.48-42 37x39 4.40-34 39x30 5.35x13
5. 1.29-23 19x28 2.21x5
6. 1.36-31 27x47 2.15-10 47x6 3.10x28 6x30 4.25x14
7. 1.38-32 28x48 2.20-14 48x25 3.14x34 25x21 4.16x9
8. 1.31-27 22x31 2.42-38 32x43 3.33-28 23x32 4.34-30 24x33 5.48x19
9. 1.33-29 30x39 2.27-21 16x38 3.28-22 18x27 4.29-24 19x30 5.25x3
10. 1.37-31 26x39 2.28-23 19x28 3.40-34 29x40 4.45x15
11. 1.37-32 28x46 2.42-37 46x16 3.36-31 26x37 4.48-42 37x39 5.50-44 16x40 6.35x15
- Een tienklapper: mooi maar ook moeilijk.
12. 1.48-42 36x38 2.17-12 6x8 3.49-43 26x28 4.43x12

d
a
m
m
e
n
i
s
c
o
o
l

d
a
m
m
e
n
i
s
c
o
o
l

De ladderstand

15 punten: René Alderliesten, Thijs Alderliesten, Elbert v.d. Bunt, H. v. Beek, Dave Bleeker, Mariska Bos, René Doeleman, Bas van Engelen, Thijs Gerritsen, H. Groeneveld, Jan Bareld de Groot, Daan van Herwaarden, Henk van Keulen, Harm Jan Lammers, Bart Lugthart, Zainal Palmans, John B. Reade, Bertus Scheer, Joep Voorn, Arie v.d. Weteringh, Johan Willems.
14 punten: Dirk-Jan van Lijjtelaar.

Deze eerste keer maar liefst drie prijswinnaars. Omdat bijna iedereen alles goed heeft opgelost hebben we geloot. De gelukkigen zijn: **Daan van Herwaarden, Zainal Palmans en Joep Voorn.**
Gefeliciteerd! Jullie krijgen een prijsje thuisgestuurd.

Opgaven serie 2: winnen met een gave slotstand

In de volgende twaalf diagrammen is wit aan zet en wint. Maar hij wint niet zomaar: hij wint met een gave slotstand. Er zijn in deze serie vier verschillende slotstanden.

In de diagrammen 13, 14 en 15 wint wit door het lange lijnmotief. Een plaatje voor de duidelijkheid:

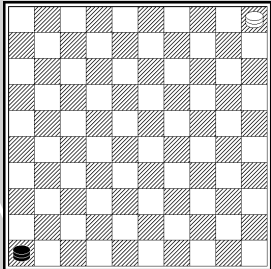

Diagram A

Zwart is aan zet en staat opgesloten op de lange lijn. Hij kan alleen nog zijn dam weggeven.

In diagram 16, 17 en 18 is zwart net te laat om een dam te halen. De slotpositie met zwart aan zet is:

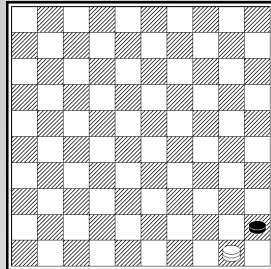

Diagram B

De diagrammen 19, 20 en 21 eindigen in een stand met een leuke naam: de muizenval. Dat ziet er zo uit:

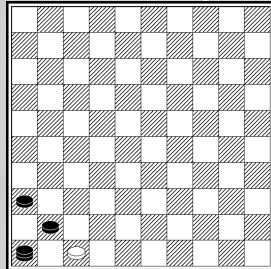

Diagram C

Ondanks een dam en twee schijven gaat zwart aan zet verliezen. Hij kan niet meer zetten. De witte schijf op 47 kan ook een dam zijn. Er kunnen ook nog meer witte en zwarte schijven elders op het bord staan.

De slotstand van diagram 22, 23 en 24 heeft een moeilijke naam: het Timoneda-motief. Dat ziet er zo uit:

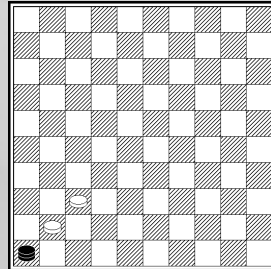

Diagram D

Zwart is aan zet en verliest omdat zijn dam staat opgesloten.

Veel plezier en veel succes. Enne: niet alleen oplossen, maar ook inzenden!

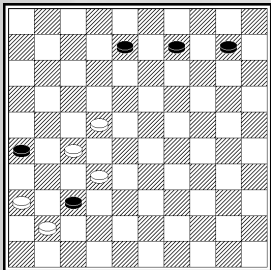

Diagram 13

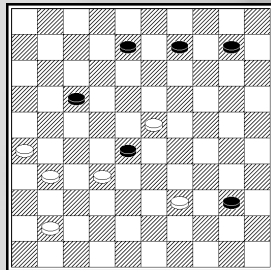

Diagram 14

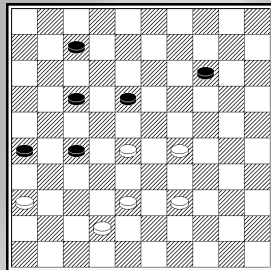

Diagram 15

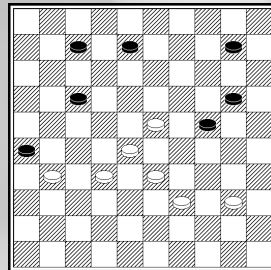

Diagram 16

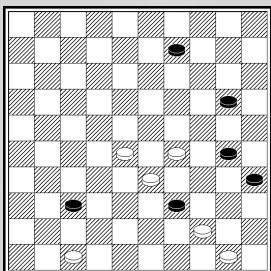

Diagram 17

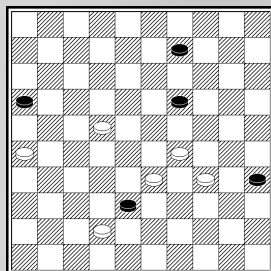

Diagram 18

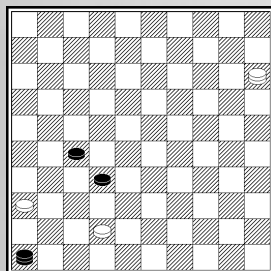

Diagram 19

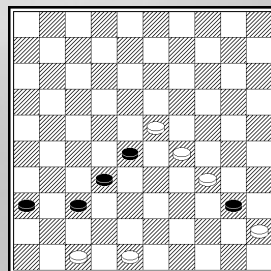

Diagram 20

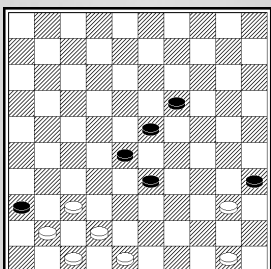

Diagram 21

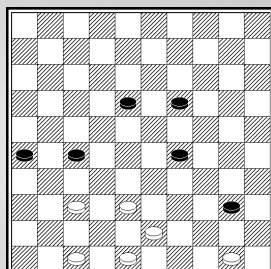

Diagram 22

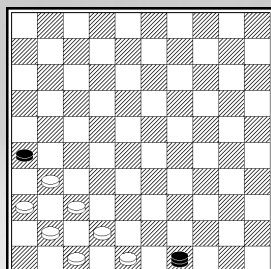

Diagram 23

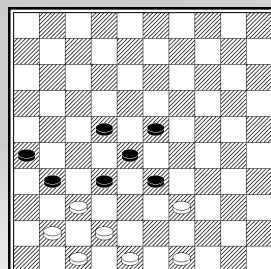

Diagram 24

Rabobank sponsort internationaal

door Henk Stroetinga (tekst)

Stapper, Pieter Steijlen, Frerik Andriessen, Rebecca van Beek en Mei-Jhi Wu. De zesde invitatiespeler werd Zainal Palmans uit Hoogeveen. Verder konden de beide organisatiecomités ook nog ieder twee organisatieplaatsen invullen. Talentontwikkeling nam drie van de vijf wildcards voor haar rekening. Voor Ben Jansen Verplanke (10), Renée Doeleman (11) en Casper Remeijer (12) dus een soort van stageplaats. De 13-jarige nationale subtoppers Joppe Lemmen en Thijs Gerritsen kregen de andere wildcards toegewezen.

Buitenlandse deelnemers

Helaas voor het toernooi werd gelijktijdig het WK junioren gespeeld in Italië. Andrey Tolchikow uit Wit-Rusland kon hierdoor niet meedoen. Het lukte wel om de andere belangrijke concurrenten van Stefan Stapper te interesseren: het 11-jarige wonderkind Ainur Shaybakov uit Rusland, de 12-jarige houwdegen Mateusz Wach uit Polen en de onberekenbare 13-jarige Alexander Saponenko uit de Oekraïne. Tevens werd contact gelegd met de trainer van de Europees kampioen t/m 10 jaar, Vladislav Mazur, eveneens uit de Oekraïne.

Pech

Vijf dagen voor het toernooi kwam uit Rusland het bericht dat Europees kampioene Stepanida Kirillina niet kon komen door een sterfgeval in de naaste familie van haar trainster. Gelukkig was het nog mogelijk om het Poolse talent Natalia Sadowska als vervangster te arrangeren. Het sponsorgeld stroomde geleidelijk aan binnen, waardoor dat het toernooi stijlvol kon worden aangekleed. Voor de openingsceremonie had pianiste en componiste Ellen Dijkhuizen voor piano, cello en viool een drietal Poolse en Russische kerstliedjes gearrangeerd. Ze voerde ze samen met haar dochters uit. Grootmeester Auke Scholma bleek bereid om een masterclass te verzorgen. In twee seances van anderhalf uur demonstreerde en analyseerde hij op maandag de gespeelde partijen.

Nevenactiviteiten

Tweemaal gingen we uit eten met de hele club. Pizza en pannenkoeken. Ook werd de bowlingbaan bezocht. Gelijktijdig had in de Nieuwe Academie het Bordenjongens Blitz toernooi plaats. Namens de Groningse bordenjongens werden de eerste drie plaatsen bezet

In de laatste dagen van december is in Groningen en Delft een belangwekkend internationaal jeugdtoernooi ten doop gehouden voor spelers jonger dan 14 jaar. Behalve vijftien Nederlandse deelnemers waren er in totaal negen vertegenwoordigers uit Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne, Estland en Polen. Het toernooi ging zondag 21 december in Groningen op toplocatie De Nieuwe Academie van start. Na vier ronden sloten we het eerste deel in de Martinistad af met een groot sneldamfestijn. Op zaterdag 27 december werd het toernooi hervat in het DuWo Denksportcentrum in Delft voor nog eens drie speeldagen met vijf ronden.

Organisatie

Het idee voor een internationaal jeugdtoernooi ontstond reeds in mei. Oorspronkelijk was het plan om slechts een evenement met twaalf spelers te houden in de stad Groningen. Nadat er contact gelegd was met een organisatiecomité in de regio Delft/Den Haag werd het plan opgevat voor een gezamenlijk toernooi, wat qua structuur veel leek op een Europees kampioenschap. Een ideale gelegenheid voor Nederlandse subtoppers, jonge(re) talenten en regionale toppers om ook eens op een hoger niveau actief te zijn. De organisatie verzorgde in dit verband het fenomeen wildcard. Voor € 100 kon men zich hiervoor inschrijven. Door de gezamenlijke opzet konden we op allerlei gebieden de kosten en de lasten delen. Rabobank Groningen wierp zich op als hoofdsponsor voor het toernooi. De contacten met de buitenlandse deelnemers werden via e-mail gelegd. De Rus Yuri Tchertok had binnen twaalf uur zijn zaken

geregeld. Ook met de Polen was het contact in een middag gelegd. Veel moeizamer gingen de contacten met de Oekraïne en Wit-Rusland, waar e-mail nog niet echt is ingeburgerd.

Eigen website

Een belangrijk visitekaartje voor het toernooi werd de eigen toernooiwebsite: www.jeugddammen.nl die in drie talen is gemaakt. Enkele ouders van kinderen van de Groningse Sint-Michaelschool, de thuishaven van Jeugddamclub Michael 2000, bleken bereid de website in het Russisch en het Engels te vertalen. Vertaler Russisch Sander Brouwer kreeg hierbij assistentie van de hoogzwangere Nina Hoekman.

Nederlandse deelnemers

Wat betreft de deelnemers uit Nederland inviteerden we vijf deelnemers aan het EK Pupillen in Minsk: Europees kampioen Stefan

toernooi in Groningen en Delft voor spelers tot 14 jaar

door Fred Ivens (techniek)

door Rik Keurentjes, Johan Sterrenburg en Michiel Kroesbergen. De vierde en de vijfde plaats waren voor het Haagse organisatiecomitélid Jeroen Kos en de Russische trainer Aleksander Melnikov. Arbitr Rima Danileviciene eindigde op de elfde plaats.

De belangrijkste nevenactiviteit was echter het sneldamtoernooi op woensdag 24 december. De Pool Mateusz Wach werd met 10 uit 7 winnaar voor Stapper en Andriessen (beiden 9), Shaybakov en Steijlen (beiden 7), Palmans (6), Mei-Jhi Wu (5) en Remeijer (3). Gijs Boerhout, lid van Michael 2000, was de sterkste van de acht extra deelnemers. Hij bleef ook acht deelnemers aan het hoofdtoernooi voor. Op kerstavond woonde ik samen met de Polen en hun gastgezin de nachtmis in de Sint-Jozefkerk bij. Tijdens de kerstdagen bezochten we met alle buitenlandse deelnemers de vesting Bourtange in Oost-Groningen.

Delft

Op zaterdag 27 december vertrokken we om halfnegen 's morgens uit Groningen richting Delft. De Polen met de eigen auto. De Russen, Wit Russen en de Esten in een personenbusje.

Feike Boomstra zorgde ervoor dat de deelnemers uit de Oekraïne vanuit Ter Apel naar Delft kwamen. We werden verwelkomd met een gezamenlijke broodmaaltijd in het DuWo Denksportcentrum. Om halftwee zette arbiter Piet Rozenboom de klokken in werking voor de vijfde ronde. Voor koploper Stefan Stapper gold dat hij zijn voor-naamste concurrenten van augustus in Minsk nog moest treffen. Er stonden ons nog drie spannende dagen te wachten met uiteindelijk een (terechte) winnaar die pas na het berekenen van de weerstandspunten bekend werd.

Diagram 1

Thuisplayer Nick berekende hier keurig de remiseafwikkeling 23-28 11-17 18-23 en 26-31. 'Dus' speelde hij 40. ... 20-24? 41. 29x20 15x24 42. 49-43! Nu is het uit. Na 11-16 38-32! Heeft zwart geen goede zet meer. Nick was zich echter van geen kwaad bewust en koos voor: 13-19? En kon na 43. 37-31 26x37 44. 38-32 37x28 45. 33x2 zijn Wit-Russische opponente de hand drukken.

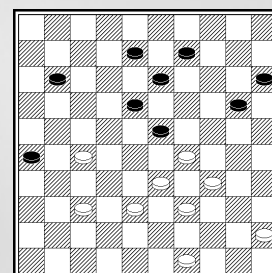
Diagram 2

De mooiste toernooicombinatie: 27. ... 25-30 28. 42-37? (44-40? 30-34 32-37 en 19x50) 16-21!! 29. 37x28 18-23 30. 29x18 30-34 31. 39x30 14-20 32. 15x24 19-23 33. 28x8 22x2 34. 31x22 17x50 35. 26x17 11x22!!

Diagram 3

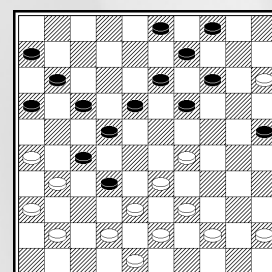
Na 18. 26-21(A) 17x26 19. 28x17 12x21 20. 31x22 18x27 21. 29-23 20x18 22. 38-32 27x29 23. 34x1 13-19 24. 1-34 9-13 25. 43-38 19-23 26. 34x20 25x14 27. 36-31 was het witte voordeel onvoldoende voor de winst. A: Na afloop confronteerde ik het Russische supertalent met de volgende variant: 28-23 7-11 47-41 16-21? 33-28! 22x33 39x28 18-22 43-39! 22x33 39x28. De net elfjarige(!) Ainur knikte, mompelde iets over Mitsjanski en Gantwarg en ging glunderend verder met 13-18 31x13 8x50 40-34 50x22 23-19 14x23 29x18!! Ainur Shaybakov - dammers, onthoudt die naam!

Diagram 1
Nick Hoving

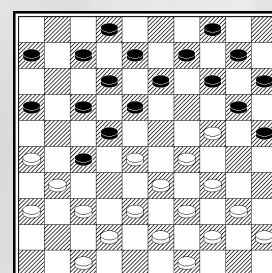
Margarita Batura

Diagram 2
Pieter Steijlen

Ben Jansen

Diagram 3
Alexander Saponenko

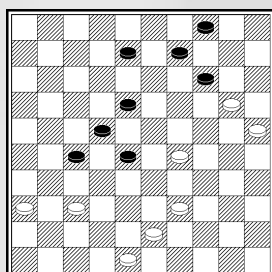

Ainur Shaybakov

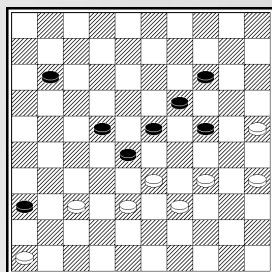

Diagram 4
Frerik Andriessen

Thijs Gerritsen

Diagram 5
Stefan Stapper

Zainal Palmans

Diagram 4

Frerik, net 12, was wat te wisselvallig voor een toppositie, maar hield tegen Thijs voorbeeldig het vuur brandend: 46. 43-38? 27-32! 47. 38x27 22x42 48. 48x37 28-32 49. 37x28 18-23 50. 28x10 4x44!

Diagram 5

Stefan won verdiend. Hij speelde voor zijn leeftijd opvallend volwassen en constant, was voor de duivel niet bang en heeft al een heel behoorlijke technisch bagage (zie o.m. ook zijn winstpartij tegen Pieter Steijlen in de derde ronde). Op de slotmiddag leek hij op weg naar een imposante zege. In de diagramstand wint zowel 11-16, 11-17 als ook 14-20. Na 46. ...36-41? volgde echter de levensgrote verrassing 47. 34-29!! en na 41x34 (23x32 37-31! 28x39 32x6! is ook remise) 48. 29x9 28x39 49. 35-30 34-40 konden de rekenmeesters aan de gaan (1-1).

Terugblik

De samenwerking tussen de organisatiecomités in Groningen en Delft was uitstekend. Opvallend feit daarbij was dat Fred Ivens, de coördinator voor Delft, en ik elkaar pas bij de opening voor de eerste keer zagen. Drie maanden lang

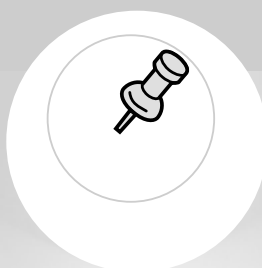
hebben we echter per telefoon en e-mail uitstekend met elkaar samengewerkt. Fred begon pas eind september vanaf nul. Samen met Jan de Koning, Jeroen Kos, Cor Stapper en Henk de Witt werd echter besloten alsnog de schouders eronder te zetten toen via DOS Delft gratis over het DuWo Denksportcentrum kon worden beschikt. De inspanningen resulteerde uiteindelijk in voldoende budget, voldoende gastgezinnen (12) en een voortreffelijk door Sylvia Rijgersberg en Petra Manca verzorgde catering. Bij de prijsuitreiking speelde de nationale pupillentrainers Nina Hoekman (meisjes) en Alex Mathijssen (jongens) een actieve rol. Ook de nationale coördinator talentontwikkeling Johan Krajenbrink was present. De media-aandacht stemde eveneens tot tevredenheid: diverse kranten, lokale radiozenders en in Groningen zelfs de lokale televisiezender, die een twee minuten item maakte. Maar natuurlijk draaide het allemaal om de deelnemers, die hun toernooi onder topcondities hebben kunnen spelen. Als organisator wil je dat het dammen bij de deelnemers van binnen gaat zitten. Ik weet dat we daar in dit toernooi in geslaagd zijn. Een tweede internationaal pupillentoernooi is mogelijk volgend jaar te realiseren.

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	+	=	-	Pt	WP
1	Stapper	Nederland	•	2	.	1	1	1	1	1	.	2	.	2	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	4	5	0	13	96
2	Steijlen	Nederland	0	•	1	.	.	.	2	.	1	2	1	2	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	5	3	1	13	93	
3	Shaybakov	Rusland	.	1	•	1	1	2	0	2	1	.	.	.	2	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	4	4	1	12	96	
4	Saponenko	Oekraïne	1	.	1	•	1	1	.	1	2	.	2	.	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	3	6	0	12	95	
5	Wach	Polen	1	.	1	1	•	1	1	2	1	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	7	0	11	99	
6	Palmans	Nederland	1	.	0	1	1	•	1	.	.	1	.	.	.	2	2	.	.	.	.	2	.	.	.	3	5	1	11	94	
7	Mazur	Oekraïne	1	0	2	.	1	1	•	.	2	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	2	.	3	5	1	11	91	
8	Andriessen	Nederland	1	.	0	1	0	.	.	•	1	.	2	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	4	3	2	11	90	
9	Lemmen	Nederland	.	1	1	0	1	.	0	1	•	2	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	4	2	10	89	
10	Wu	Nederland	0	0	.	.	.	1	1	.	0	•	.	.	.	2	.	.	.	2	.	2	2	.	.	4	2	3	10	89	
11	Gerritsen	Nederland	.	1	.	0	1	.	.	0	.	.	•	.	.	.	1	2	2	.	.	1	.	2	.	3	4	2	10	85	
12	Tanav	Estland	0	0	.	.	.	.	.	0	.	.	.	•	0	1	.	.	2	.	2	2	.	2	.	4	1	4	9	83	
13	Remeijer	Nederland	.	.	0	.	0	.	.	0	.	.	.	2	•	0	2	1	2	.	.	.	.	.	2	4	1	4	9	78	
14	Sadowska	Polen	.	.	.	.	.	0	.	.	0	0	.	1	2	•	.	.	0	2	2	.	.	.	2	4	1	4	9	77	
15	Petlicka	Polen	.	0	.	1	.	0	.	.	.	.	1	.	0	.	•	.	.	.	2	.	2	1	.	3	3	3	9	75	
16	Verplanke	Nederland	.	0	.	.	.	.	.	.	.	.	0	.	1	.	.	•	1	1	.	1	2	2	1	2	5	2	9	71	
17	Boomstra	Nederland	.	.	.	0	.	.	.	.	.	.	0	0	0	2	.	1	•	2	1	.	.	2	.	3	2	4	8	79	
18	Doeleman	Nederland	.	.	0	.	.	.	.	.	.	0	.	.	.	0	.	1	0	•	.	1	2	2	.	3	2	4	8	67	
19	Van Beek	Nederland	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0	.	0	0	.	1	.	•	.	2	1	2	2	3	2	4	8	64
20	Hoving	Nederland	.	.	.	.	.	0	.	.	.	0	1	0	.	.	.	1	.	1	.	•	0	.	2	2	2	3	4	7	68
21	Batura	Wit-Rusland	.	.	.	.	.	.	1	.	.	0	.	.	.	.	0	0	.	0	0	2	•	.	2	2	3	1	5	7	66
22	Veski	Estland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0	0	.	.	1	0	0	0	1	.	.	•	1	2	1	3	5	5	65
23	Mahabier	Nederland	.	.	.	.	.	.	0	0	.	.	.	.	.	0	.	1	.	.	0	0	0	1	•	2	1	2	6	4	67
24	Meurs	Nederland	.	.	.	.	.	.	.	0	.	.	.	.	.	0	.	.	.	0	0	0	0	0	0	•	0	0	9	0	67

Geslaagden

Aruba

Ook aan de andere kant van de oceaan volgen kinderen de KNDB-opleidingen. Op Aruba is José Bastien hier druk mee bezig. Afgelopen zomer slaagden voor het **Van der Wal-diploma**: Albertico Arends, Jose-Antoine Bastien, Ozias Dormoy, Rachell Dormoy, Angelo Fingal, Ricky Fingal, Kevin Maduro, Gabriel Rafael, Christopher Rodulfo, Maurice Rooyackers, Donovan Tromp en Jovan Tromp.

Brummen

In Brummen slaagde Petra Wessels voor zowel het **Van der Wal-** als het **Wiersma wit-diploma**.

Groningen

Op de Provinciale Jeugdtraining in Groningen zijn geslaagd voor: **Roozenburg zwart**: Paul van der Laan en Mei Jhi Wu; **Roozenburg wit**: Roel

Boomstra en Jan van der Ploeg; **Sijbrands zwart**: Nick Hoving, Erik van der Laan, Kasper Paping, Patrick Rietsema, Roelf Suk en René Wijpkema; **Sijbrands wit**: Dennis Rietsema; **Wiersma zwart**: Mitchel Pastoor, Jos Plijter en Heike Verheul.

Haarlem

In Haarlem slaagden voor het **Wiersma wit-diploma**: Rowena Bijvoet, Abel Fernando, Afra Hofland en Menno Veerman.

Stolwijk

Een vijftal jeugdleden van de damclub "Jong en Oud" te Stolwijk heeft met goed gevolg het damexamen voor het **Van der Wal-diploma** afgelegd. De geslaagden zijn: Jos Belder, Arno Boerefijn, Gerco Honkoop, Stefan van Maaren en Benjamin Suijker.

CAT en CJT winnen van Surinaamse spelers

door Astrid van der Stelt

Op zaterdag 20 december vond de jaarlijkse ontmoeting plaats tussen de leden van de Centrale Junioren Training (CJT, tot 20 jaar) en de Centrale Aspiranten Training (CAT, tot en met 16 jaar) tegen twee teams bestaande uit Surinaamse spelers. Beide wedstrijden werden ruim gewonnen door de jeugd. De A-wedstrijd werd met 19-11 gewonnen door de spelers van de CJT, de B-wedstrijd eindigde in een 16-6 uitslag voor de CAT-spelers.

Het was de tweeëntwintigste interland tussen de jeugd van Nederland en Suriname. Het was de achtste keer dat er gespeeld werd met zowel een A- als een B-groep. De

organisatie van de wedstrijd was in handen van de Surinaamse team-leider Leo Aliar uit Arnhem. De ploegen vonden voor de derde keer gastvrij onderdak in wijkgebouw Middelland in Rotterdam. In 1993 was de einduitslag 15-15, in 1998 wonnen de CJT'ers net met 16-14 en de wedstrijd van de CAT-spelers eindigde toen in een gelijkspel; 6-6. De begeleider van de jeugd was trainer Nikhila en de arbiter was de in Den Haag wonende Nerin Bisseswar.

De Surinaamse spelers hadden nog iets goed te maken, want na drie achtereenvolgende nederlagen tegen de CJT'ers en het verlies van vorig jaar tegen de CAT-spelers, moest er weer een keer gewonnen

worden. Het Surinaamse team had dan ook een sterke formatie op de been gebracht, waarvan bijna alle spelers uitkomen in de landelijke competitie.

Maar ook dit jaar konden de Surinaamse spelers geen revanche nemen. Tegen de CJT'ers wonnen zij maar twee wedstrijden, terwijl ze zes nederlagen incasseerden. Zeven partijen eindigden in remise. Ernst-Jan de Bruijn won ook ditmaal en heeft daarmee alle vier zijn wedstrijden tegen de Surinaamse spelers nog in winst kunnen omzetten. Nadat de derde partij uit was, stonden de twee ploegen nog gelijk, maar daarna behielden de jeugdspelers de rest van de wedstrijd een voorsprong. Het was

uiteindelijk Pim Meurs die de definitieve overwinning binnenhaalde, de einduitslag werd daarna alleen nog maar groter voor de CJT'ers. Het werd 19-11.

De spelers van de CAT gingen nog sneller tot winst over. De jeugd ging als een speer van start; toen er vijf wedstrijden uit waren, was het al 9-1. De Surinaamse spelers wisten maar één wedstrijd te winnen, zes gingen er voor hen verloren en vier maal werd het remise. Martijn van der Klis haalde het twaalfde en winnende punt voor de CAT-spelers binnen. De einduitslag was maar liefst 16 tegen 6.

Bord

CJT

1. Rik Keurentjes (Groningen)
2. Ernst-Jan de Bruijn (Zegveld)
3. Johan Sterrenburg (Groningen)
4. Danny Slotboom (Winterswijk)
5. Steven Wijker (Heerhugowaard)
6. Wouter Ludwig (Doetinchem)
7. Gerwin van der Meer (Nunspeet)
8. Patrick Stork (Den Haag)
9. Hin Wong (Borne)
10. Pim Meurs (Culemborg)
11. Klaas-Hendrik Leijenaar (Leeuwarden)
12. Maikel Palmans (Hoogetveen)
13. Reinier Stortelder (Sittard)
14. Martijn van Gortel (Culemborg)
15. Matthijs van den Akker (Culemborg)
- Totaal

Bord

CAT

1. Jochem Zweerink (Varsseveld)
2. Daniël Merkus (Barneveld)
3. Stijn Tuytel (Haarlem)
4. Martijn van der Klis (Alphen aan de Rijn)
5. Florian Hoeve (Wezep)
6. Robin Vogelaar (Den Haag)
7. Wilke van der Schee (Wageningen)
8. Joost Verplak (Nijmegen)
9. Thomas Wielaard (Pijnacker)
10. Robert-Jan van den Akker (Culemborg)
11. Auke Terlouw (Huizen)
- Totaal

Suriname

- Andrew Tjon A Ong (Maarssen)
Francis Tholel (Sliedrecht)
Pertap Malahé (Den Haag)
Ramon Sakidin (Purmerend)
Radjinder Jharap (Rotterdam)
Anko Baksoellah (Den Haag)
Radj Balak (Waalwijk)
Soender Kalpoe (Uden)
Ashok Bhajan (Rotterdam)
Glenn Dumfries (Amsterdam)
Winston Fleur (Amsterdam)
Surinder Jagram (Rotterdam)
Mehmet Yoney (Rotterdam)
Randy Horne (Dordrecht)
Randy Cardozo (Brunssum)

Uitslag

- 1-1 (2)
2-0 (4)
1-1 (14)
0-2 (3)
1-1 (9)
2-0 (5)
1-1 (13)
2-0 (8)
2-0 (10)
2-0 (11)
2-0 (1)
1-1 (6)
0-2 (15)
1-1 (12)
1-1 (7)
19-11

Suriname

- Luciën Leerdam (Amsterdam)
Cyril Sluisdom (Lelystad)
Johan Ramkhalawan (Dordrecht)
Roy Bidesi (Den Haag)
Harold Jagram (Den Haag)
Anthony Keijzer (Rotterdam)
Radjes Lachman (Den Haag)
Daoud Soumah (Rotterdam)
Bas Baksoellah (Den Haag)
Soegrim Boedhram (Rotterdam)
Vidjai Jagram (Rotterdam)

Uitslag

- 2-0 (4)
2-0 (5)
1-1 (10)
1-1 (8)
2-0 (7)
1-1 (3)
2-0 (11)
2-0 (2)
2-0 (9)
1-1 (6)
0-2 (1)
2-0 (1)
16-6

Damkalender

Toernooien, trainingen en wedstrijden.
Organisatoren kunnen hun informatie
doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309.
Actuele kalender op internet: www.knndb.nl

Februari 2004

- 3:** 5e Open Theo Tielrooij-toernooi (ook 27 januari). C. Koopman (023) 528 64 36.
- 7:** Papendal. Halve finale algemeen en vrouwen. KNDB (026) 495 23 09.
- 7:** Gerkesklooster. Drie Provinciën Gongtoernooi. J. Veenstra (0594) 61 27 74.
- 7:** Dokkum. Prins-toernooi. W. Nuvelde (0519) 29 66 49.
- 7:** De Lier. Sneldamdag. P. Boekestijn (0174) 51 22 34.
- 8:** Papendal. Halve finale algemeen en vrouwen. KNDB (026) 495 23 09.
- 14:** Nationale competitie 10e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 14:** Hardenberg. Wildkamp-toernooi. H. Veltink (0523) 26 27 81.
- 21:** Papendal. Halve finale algemeen en vrouwen. KNDB (026) 495 23 09.
- 21:** Zwartsluis. Tamek-toernooi. J.J. van Wendel (038) 386 79 62.
- 22:** Papendal. Halve finale algemeen en vrouwen barrages. KNDB (026) 495 23 09.
- 28:** Nationale competitie 11e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 28:** Sneek. Lankhorst-toernooi. T. Holkema (0515) 41 33 13.

Maart 2004

- 6:** Bondsraadvergadering. KNDB (026) 495 23 09.
- 6:** Nationale competitie, nacompetitie. KNDB (026) 495 23 09.
- 6:** Kampen. Kamper damdag. P.M. Dijkstra (038) 331 86 02.
- 6:** Schoonhoven. Spits-sneldamtoernooi. B. de Hoop (0182) 38 37 31.
- 13:** Nationale competitie, nacompetitie. KNDB (026) 495 23 09.
- 20:** Leiderdorp. Damdag voor de jeugd. C. de Leeuw (071) 403 25 18.
- 20:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 21:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.

- 21:** Eindhoven. Denkbiathlon. A. Daanen (040) 243 16 17.
- 27:** Rayonwedstrijden meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 27:** Harlingen. Damdag. W. Leijenaar (0517) 453 35 88.
- 27:** Heino. Damdag. B. Koster (0572) 39 23 57.

April 2004

- 2:** Warffum. Paas-damtoernooi. N.R. Werkman (0595) 42 24 29.
- 3:** Nationale jeugddamdag. KNDB (026) 495 23 09.
- 3-17:** NK algemeen. KNDB (026) 495 23 09.
- 3:** Zwaagwesteinde. Brugchelenkamp-toernooi. L. van de Veen (0511) 44 25 18.
- 5-12:** Guadeloupe. 13e Internationaal toernooi. A. Rosier +06 90 72 29 42.
- 8-12:** Amsterdam. Amsterdams Paastoernooi/NK studenten. G. Tigchelaar (020) 616 59 67.
- 10:** Leeuwarden. Damdag. R. Koot (0512) 52 29 17.
- 17:** NK schooldammen BO en VO halve finale. KNDB (026) 495 23 09.
- 24:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 17/18:** Lent. 3e Nacht van Lent. M. Wijers (0616) 20 86 22.
- 25:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.

Mei 2004

- 1:** Jeugdleiderscongres. KNDB (026) 495 23 09.
- 3-7:** Halve finales aspiranten en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 5-8:** Bunschoten. 5e Barnsteen-toernooi. T. Offinga (033) 298 70 74.
- 6-8:** NK pupillen. KNDB (026) 495 23 09.
- 8:** KNDB beker. KNDB (026) 495 23 09.
- 15:** NK schooldammen. BO en VO finale. KNDB (026) 495 23 09.
- 15:** KNDB-beker. KNDB (026) 495 23 09.

- 16-24:** Salou (Sp). Open internationaal toernooi. A. Presman (055) 844 08 24.
- 19-23:** NK visueel gehandicapten. KNDB (026) 495 23 09.
- 20-22:** NK meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 29:** KNDB-beker. KNDB (026) 495 23 09.

Juni 2004

- 5:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 6:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 12:** NK sneldammen alle categorieën. KNDB (026) 495 23 09.
- 19:** KNDB-beker halve finale. KNDB (026) 495 23 09.
- 26:** KNDB-beker finale. KNDB (026) 495 23 09.
- 26:** NK sneldammen jeugdteams. KNDB (026) 495 23 09.
- 26:** Bondsraadvergadering. KNDB (026) 495 23 09.

Juli 2004

- 3:** NK welpen. KNDB (026) 495 23 09.
- 3:** Dordrecht. Open sneldamkampioenschap. C. Leenheer (0168) 33 06 28.
- 3:** Delft. DuWo Kennisstad Damfestival: Openlucht-toernooi. H. de Witt (015) 213 43 11.
- 4-10:** Delft. DuWo Kennisstad Damfestival: Toptoernooi, Meestertoernooi en Open Toernooi. H. de Witt (015) 213 43 11.
- 7-17:** Westerhaar. NK junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 8-17:** NK aspiranten. KNDB (026) 495 23 09.
- 17-24:** Den Haag. Axioma Orap Open. A. Kruyshoop (070) 364 96 28.
- 25-31:** Nijmegen. Open internationaal toernooi. P. Visser (026) 325 68 69.
- 31:** Loosdrecht. Dammen op de Dijk. A. Vreeswijk (035) 642 33 30.

Augustus 2004

- 6-14:** Brunssum. Brunssum Open 2004. J. Hannen (0475) 46 50 83.
- 16-24:** Goes. 5e Zeeland Open. A. Walraven (0118) 56 25 06.

September 2004

- 18:** Nationale Competitie 1e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 25:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 26:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.

Oktober 2004

- 2:** Nationale Competitie 2e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 9:** Clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen. KNDB (026) 495 23 09.
- 16:** Nationale Competitie 3e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 23:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 24:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 30:** Nationale Competitie 4e ronde. KNDB (026) 495 23 09.

November 2004

- 6:** Bondsraadvergadering. KNDB (026) 495 23 09.
- 13:** Nationale Competitie 5e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 20:** Papendal. Centrale training aspiranten, pupillen en meisjes. KNDB (026) 495 23 09.
- 21:** Papendal. Centrale training subtop, vrouwen en junioren. KNDB (026) 495 23 09.
- 27:** Nationale Competitie 6e ronde. KNDB (026) 495 23 09.

December 2004

- 4:** Clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen. KNDB (026) 495 23 09.
- 11:** Nationale Competitie 7e ronde. KNDB (026) 495 23 09.
- 18:** CAT/CJT - Surinaamse spelers in Nederland. KNDB (026) 495 23 09.

- 30: Wamel. 27e Open
sneldamkampioenschap.
W. Duifhuis (0487) 59 45 81.

Januari 2005

- 8/9: Papendal. Halve finale NK
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
15: Nationale Competitie 8e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
22/23: Papendal. Halve finale NK
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
29: Nationale Competitie 9e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.

Februari 2005

- 5/6: Papendal. Halve finale NK
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
12: Nationale Competitie 10e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.
19/20: Papendal. Halve finale NK
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
26: Nationale Competitie 11e
ronde. KNDB (026) 495 23 09.

Maart 2005

- 5: Papendal. Halve finale NK
algemeen en vrouwen. KNDB
(026) 495 23 09.
5: Bondsraadvergadering. KNDB
(026) 495 23 09.
6: Papendal. Halve finales alge-
meen en vrouwen, barrages.
KNDB (026) 495 23 09.
12: Nationale Competitie
promotie/degradatie. KNDB
(026) 495 23 09.
12: Halve finale NK pupillen.
KNDB (026) 495 23 09.
19: Rayonwedstrijden meisjes.
KNDB (026) 495 23 09.
19: Papendal. Centrale training
subtop, junioren en vrouwen.
KNDB (026) 495 23 09.
20: Papendal. Centrale training
aspiranten, meisjes en pupil-
len. KNDB (026) 495 23 09.
26: Nationale Competitie
promotie/degradatie. KNDB
(026) 495 23 09.
26: Halve finale NK pupillen.
KNDB (026) 495 23 09.

April 2005

- 2: Nationale jeugddamdag.
KNDB (026) 495 23 09.
3-16: NK algemeen. KNDB
(026) 495 23 09.
9: Halve finales schooldammen
BO en VO. KNDB
(026) 495 23 09.
23: Papendal. Centrale training
subtop, junioren en vrouwen.
KNDB (026) 495 23 09.
24: Papendal. Centrale training
aspiranten, meisjes en pupil-
len. KNDB (026) 495 23 09.

Mei 2005

- 2-6: Halve finale NK junioren.
KNDB (026) 495 23 09.
2-6: Halve finale NK aspiranten.
KNDB (026) 495 23 09.
2-6: NK pupillen. KNDB
(026) 495 23 09.
4-8: NK visueel gehandicapten.
KNDB (026) 495 23 09.
7: KNDB-beker 1e ronde. KNDB
(026) 495 23 09.
14: KNDB-beker 2e ronde. KNDB
(026) 495 23 09.

- 14: NK meisjes. KNDB

(026) 495 23 09.

- 21: Papendal. Centrale training
subtop, junioren en vrouwen.
KNDB (026) 495 23 09.
22: Papendal. Centrale training
aspiranten, meisjes en
pupillen. KNDB
(026) 495 23 09.
28: KNDB-beker kwartfinale.
KNDB (026) 495 23 09.

Juni 2005

- 4: NK sneldammen. KNDB
(026) 495 23 09.
11: KNDB-beker halve finale.
KNDB (026) 495 23 09.
11: Finales schooldammen BO en
VO. KNDB (026) 495 23 09.
18: Bondsraadvergadering. KNDB
(026) 495 23 09.
25: KNDB-beker finale. KNDB
(026) 495 23 09.
25: Sneldammen jeugdteams.
KNDB (026) 495 23 09.

Juli 2005

- 2: NK welpen. KNDB
(026) 495 23 09.
6-16: NK junioren. KNDB
(026) 495 23 09.
7-16: NK aspiranten. KNDB
(026) 495 23 09.

AT IETS VOOR U!

Denksport
4 STERREN
**LOGI
VARIA**

JAPANESE BEELDZOEKERS
D. Verkeijde special
15

JAPANESE BEELDZOEKERS

sch na te denken onthult u met de Japanse Beeldzoekers
te tekeningen. Met LogiVaria kunt u zich te buiten gaan
rammen, kruisende getallen of zeeslagje.

nze logische uitgaven bij uw vakhandel, supermarkt of kiosk.

verrassen door de makers van **Denksport**
PUZZELBLADEN

Damclub- hooligans

Voor wie de reputatie van De Heideroosjes niet kent: de muziek doet er niet toe. Alleen het feest dat telt. En wat doe je dan: je brouwt een stel teksten aan elkaar en noemt je lied: DE DAMCLUB-HOOLIGANS. De teksten liegen er niet om: "om de damclub te promoten, sla ik alles naar de" De rest mag u zelf invullen. Op 22 december werd het lied gezongen op TV met begeleidende clipbeelden. Achter een gazen hek speelt een oude man op een bord. Een opgehangen bord draagt de tekst: "Ons Steentje". Ook van radiouitzendingen bereikten mij al tips over het bestaan van deze (n)evergreen. Dammen schijnt zangers te inspireren, want in Het Damspel, maart 2001, Panorama 30 werd de CD van Meindert Talma, Dammen met Ome Hajo gesignaleerd.

Een toevallige oude krant

Bij het verfwerk van de nieuwe woning van een familielid wilde ik mijn kwast afvegen aan een krant. Als je oog dan echter op een damfoto valt dan neem je maar snel een andere krant. Het Alphen Nieuwsblad van 30 januari 2003 meldde een nieuwe activiteit. In het gebouw Westerhaven werd de eerste soosavond gehouden van Samen Sterk een belangenorganisatie voor mensen met een verstandelijke handicap. De 25 bezoekers vermaakten zich de eerste avond opperbest met: darten, sjoelen, dammen, backgammon en domino. Voor wie zich stoort aan de schaakbord kant of de ligging van het bord is er een advies: meld u aan in Alphen aan den Rijn als damspelbegeleider en zorg vooral dat de mensen veel plezier beleven aan onze sport.

Damexplosieven gestolen

In plaats van explosieve teksten kan het ook anders! Leo van der Meij zond het volgende bericht toe uit De Damkoerier, clubblad van de Beverwijkse Dam Club B.D.C., dec. 1998; eerder vermeld door Dagblad Kennemerland, 6-11-1998.

Den Helder — Uit een afgesloten bunker tussen Den Helder en Julianadorp is een grote hoeveelheid explosieven gestolen. De politie maakte gisteren bekend dat afgelopen weekeinde ruim vierhonderd ontstekers en acht *damschijf* vormige ladingen werden ontvreemd. Het materiaal wordt gebruikt in de olie- en gaswinnings-industrie. Volgens de politie zijn de explosieven bij ondeskundig gebruik levensgevaarlijk. De ontstekers, hoe klein ook, geven al een grote klap. De *damschijven* kunnen ontploffen als je ermee gooit of erop slaat. Je kunt er een hand door verliezen, aldus een woordvoerder. Onduidelijk is of de daders criminelen zijn of jeugd.

Curiosa

Wim van Mourik
St. Jacobslaan 94
6533 BV Nijmegen
(024) 356 52 32

Abe Lenstra

Dat Abe Lenstra naast een legendarische voetballer ook een goede dammer was heeft u al kunnen lezen in Het Damspel, Curiosa, november 2000. Een foto met Abe achter het dambord was echter nog niet eerder gesignaleerd. Leo van der Meij uit Beverwijk was de gelukkige vinder in het boek: Abe Lenstra, geschreven door Klaas Peereboom. Uitgegeven in 1948 bij J.J. Kuurstra te Amsterdam. De tekst bij de foto luidt: "Op deze foto zit Abe Lenstra natuurlijk niet achter het eerste bord van 'Oranjewoud'. Hier speelt hij een partijtje met z'n moeder, terwijl zijn broer Jan toekijkt."

Stelling

Met het doen van spelletjes is het net als met leren: je stopt er niet mee als je oud wordt, maar je wordt oud als je er mee stopt.

P. v. Mulligen,
Rijksuniversiteit
Groningen.

Hoe zo logica ?

In het leerboek nedelands havo/vwo ('topniveau van H.Jongsma e.a.) vond Chris Thio grappige redeneringen: "Veel logische fouten in redeneringen worden gemaakt door het gebruik van de woorden *alle* en *sommige*. Vaak worden die woorden in grote redeneringen overigens niet eens gebruikt. Je moet ze er dan zelf bijdenken".

- a. Schaken is een moeilijke denksport
- b. Sommige domme mensen dammen
- c. Dus: dammen is gemakkelijker dan schaken

"De conclusie in dit voorbeeld kan niet juist zijn. Als sommige domme mensen dammen, kun je daarmee niet bewijzen dat alleen maar domme mensen dammen. Misschien zijn er ook wel domme mensen die schaken".

Vincent Willem van Gogh

Op 30 maart 1853 wordt in het Noord-Brabantse Groot-Zundert, in het protestantse domineeshuis van zijn ouders, Vincent geboren. Na een kort bewogen leven slaat hij in het Franse Auvers-sur-Oise de hand aan zich zelf en overlijdt op 29 juli 1890 in het bijzijn van zijn broer Theo op 37-jarige leeftijd. Met Theo (1-5-1857 // 25-1-1891) en anderen onderhoudt Vincent een uitgebreide en nu beroemde briefwisseling. Er zijn circa 570 nederlandse en circa 330 franse brieven bekend. Een brief gedateerd op 22 mei 1889 bevat een korte vermelding over het damspel. Vincent heeft zich dan, zoals blijkt, in april 1889 vrijwillig laten opnemen in de psychiatrische inrichting te St. Remy, om zich te laten verplegen voor zijn vlagen van verstandsverbijstering. In deze periode schildert hij vooral de inrichting en de tuin. Jammergenoeg komt hij er niet toe om de damspelers op doek vast te leggen waarover hij in deze brief aan zijn broer schrijft. Dr. L.A.M. Jansen verbonden aan het Van Gogh Letters Project reikte de vertaling van deze brief aan:

“Door het venster met ijzeren tralies ervoor kan ik een ommuurd korenveld zien, een vergezicht van Van Goyen, waarboven ik 's morgens de zon in zijn volle glorie zie opkomen. Bovendien heb ik – omdat er meer dan 30 kamers leeg zijn – een extra kamer om te werken. Het eten is maar zo zo. Het ruikt natuurlijk een beetje muf zoals in een Parijs kakkerlakkenrestaurant of in een pensioonaat. Die stumpers die absoluut niets doen (geen boek, niets om ze af te leiden dan een jeu de boules en een damspel) hebben geen ander dagelijks verzetje dan zich in afgepaste hoeveelheden en op gezette uren vol te proppen met capucijners, bonen, linzen en andere etenswaren en koloniaal voedsel. Aangezien dat spul bepaald niet gemakkelijk verteert, vullen zij zo hun dagen op een even ongevaarlijke als weinig kostbare manier.”

“Vincent en Theo”, is de titel van een film gemaakt door Robert Altman, met in de hoofdrollen Tim Roth en Paul Rhys. In *The Independent* on Sunday, 12 augustus 1990, p.21 wordt een halve pagina reclame voor de film gemaakt.

Vincent met strooehoed, lijkt toeschouwer te zijn in een etablissement bij een dampartij waarbij ook de nodige drank wordt genuttigd, getuige de twee flessen en vijf glazen op tafel. Een in oosterse kleding en hoed gestoken dammer, is in gepeins verzonken. Uit dit ene filmbeeld is niet op te maken of Vincent een actieve aandacht voor het spel heeft en of hij in de film ook zelf nog een rol als dammer vervult. Van Paul Gauguin (1848-1903), met wie hij een tijdlang samen-schilderde is wel bekend dat hij damde met de nederlandse schilder Meyer de Haan. Een karikaturaal -zelfportret met een gedeeltelijk getekend bord en vijf witte en drie zwarte schijven is van hem bekend. Van dammen als tijdspassing tusschen de twee schilders zijn geen signalen bekend.

Zelfportret met stroo-hoed, Parijs, zomer 1887, olieverf op karton, Amsterdam, Rijks-museum Vincent van Gogh, Vincent van Gogh Stichting

Voor de samenstelling van deze Panorama gaat mijn dank uit naar Ir. G. Bakker, Dr. L.A.M. Jansen, K.W. Kruijswijk en Dr. A. v.d. Stoep.

Voor de gebruikte bronnen wordt verwezen naar: Ingo F. Walther / Rainer Metzger, Vincent van Gogh, Alle schilderijen, Köln, 2003; - Grote Spectrum Encyclopedie, Amsterdam 1975, deel 7, p.418-483; - Bonus Socius, 1977, p. 82; - De Problemist, 1972-1, p. 24